

Ylivieska

7.5.2024

Pajukoski II tuulivoima- puiston osayleiskaava

LIITE B2 PALAUTE JA VASTINEET OAS:STA 2022

FCG FINNISH CONSULTING GROUP OY

Palaute OAS:sta 2022

Pajukoski II tuulivoimapuiston osayleiskaavan 16.8.2018 päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) oli kuulutettuna nähtävillä 5.9.–19.9.2018 välisen ajan. OAS:sta annettiin 14 lausuntoa ja 35 mielipidettä.

Pajukoski II tuulivoimapuiston osayleiskaavan OAS päivitettiin 21.9.2022 ja se oli kuulutettuna nähtävillä 5.10.2022 – 7.11.2022 välisen ajan.

OAS:sta annettiin 14 lausuntoa ja 20 mielipidettä.

Palautteen ote / tiivistelmä on esitetty kursivilla.

Vastine: on esitetty sinisellä.

Yksityishenkilöiden tiedot on korvattu nimimerkeillä ”Henkilö X” tai ”Ryhmä X” (jos useampia allekirjoittajia)

1	Lausunnot	3
	3. Logistiikkarykmentti.....	3
	Digita Oy.....	4
	Elenia 6	
	Elisa Oyj.....	6
	Fingrid	6
	Ilmatieteen laitos	7
	Jokilaaksojen pelstauslaitos	7
	Luonnonvarakeskus LUKE	7
	Nivalan kaupunki	7
	Pohjois-Pohjanmaan liitto.....	7
	Pohjois-Pohjanmaan museo	9
	Suomen Erillisverkot – konserni	11
	Telia Finland Oyj.....	11
	Traficom, liikenne- ja viestintävirasto.....	11
2	Mielipiteet	12
	Ryhmä B	12
	Henkilö E	15
	Ryhmä N.....	16
	Henkilö I	16
	Ryhmä F	17
	Henkilö M.....	17
	Ryhmä E	18
	Leppälä-Lahdenperän kyläyhdistys.....	18

Löytyn kyläyhdistys	23
Henkilö X	25
Henkilö W	26
Ryhmä O	26
Henkilö Z	28
Ryhmä P	29
Ryhmä K	29
Ryhmä L	31
Henkilö T	33
Henkilö Å	34

1 LAUSUNNOT

3. Logistiikkarykmentti

Yleistä Puolustusvoimien lausunnoista tuulivoimahankkeessa

Puolustusvoimat antaa erilliset lausunnot alueidenkäytön suunnittelusta ja tuulivoimahankkeen lopullisesta hyväksyttävyydestä. 3. Logistiikkarykmentti antaa lausunnot kaavoista sekä ympäristövaikutusten arvioinnista. Puolustusvoimien lausunnot sensorijärjestelmien tarkemmasta selvittämistarpeesta ja tuulivoimahankkeiden hyväksyttävyydestä antaa Pääesikunnan operatiivinen osasto (PEOPOS).

Puolustusvoimien lausunto

Alueidenkäytön suunnittelussa on turvattava maanpuolustuksen, rajaturvallisuuden ja rajavalvonnan, väestönsuojelun sekä huoltovarmuuden edellyttämät kehittämistarpeet ja varmistettava, ettei niistä vastaavien tahojen toimintamahdollisuuksia heikennetä. (Maankäyttö- ja rakennuslaki 4 a §)

Tuulivoimahankkeiden vaikutuksia Puolustusvoimien toimintaan arvioidaan Puolustusvoimien Pääesikunnan operatiivisen osaston tuulivoimahankkeen hyväksyttävyydestä annetun lausunnon perusteella. Tuulivoima-alueen suunnittelussa tulee huomioida, että toteutettavien tuulivoimaloiden koko (suurempi, korkeus > 10 m), määrä (enemmän) tai sijoittelu (> 100 m) ei saa poiketa Pääesikunnan lausunnossa hyväksytystä tuulivoimahankkeen ratkaisusta.

Kaavat tehdään usein oikeusvaikutteisina (osa)yleiskaavoina. Tällöin (osa)yleiskaavaa voidaan käyttää kaavan mukaisten tuulivoimaloiden rakennusluvan myöntämisen perusteena tuulivoimaloiden alueilla. Tämän vuoksi tuulivoimahankkeella tulee olla PEOPOS myönteinen lausunto hyväksyttävyydestä ennen kaavan hyväksymistä.

Pajukosken II tuulivoimapuiston kaavan tavoitteena on mahdollistaa enintään 18 tuulivoimalan ja niihin liittyvien huoltoteiden, maakaapeleiden ja sähköaseman rakentaminen. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 m.

Yhteyshenkilöt

3. Logistiikkarykmentti vastaa Puolustusvoimien alueidenkäytön edunvalvonnasta Keski- Suomen alueella.

Lausuntopyynnöt ja kutsut neuvotteluihin tulee lähettää sähköpostilla kirjaamo.3logr@mil.fi tai 3. Logistiikkarykmentin Esikunta (3LOGRE), PL 14, 41161 TIKKAKOSKI, katuosoite Elemettitie18, Tikka-
koski.

Yhteyshenkilöinä kaavoitus- ja edunvalvonta-asioissa ovat 3LOGR:n kiinteistöpäällikkö, Ins YAMK
Janne Reijonen, p. 0299 573 262 ja kiinteistöinsinööri, RI Tapio Seppä, p. 0299 573 263. Sähköposti-
osoitteet ovat muotoa: etunimi.sukunimi@mil.fi.

Tuulivoimahankkeiden hyväksyttävyykslausunnon yhteyshenkilöinä Pääesikunnassa toimivat insi-
nööri (AMK) Jussi Karhila sekä suunnittelija Simo Hautakangas, puh. 0299 800 (puolustusvoimien
vaihe). Lisätiedot osoitteella: tuulivoimalausunnot@mil.fi.

Vastine: Kirjataan tiedoksi.

100 m:n siirtorajoituksen suhteen on Puolustusvoimien lausunnoissa ollut ristiriitaisuuksia. Pää-
esikunnan lausunnossa ei rajoitusta mainita. Hanketoimija selvittänyt asiaa Pääesikunnan ja Logis-
tiikkarykmentin kanssa aiemmin muiden hankkeiden yhteydessä. Pääesikunnan mukaan 100 metrin
"säätö" koskee sellaisia alueita, joista on pitänyt tehdä VTT:n tutkaselvitys. Pajukoski II:sta ei ole
vaadittu tutkaselvitystä. Voimalasijoitteluun vaikuttaa moni asia, ja toteutusvaiheeseen on tarkoi-
tuksenmukaista jättää mahdollisimman paljon pelivaraa. Lopulliseen voimalasijoitteluun varmistea-
taan Pääesikunnan hyväksyntä.

3. Logistiikkarykmentin toimialueeseen kuuluu myös Pohjois-Pohjanmaa, johon hanke sijoittuu.

Digita Oy

Digitan antenni-tv vastaanottoneuvonnassa Digita Infossa on ajantasainen ja kattava tieto antenni-
tv:n vastaanotto-olosuhteista. Vaikutusalueella ei ole todettu katvealuetta.

Digita toteaa, että tuulipuistot voivat aiheuttaa merkittävää haittaa antenni-tv:n vastaanottoon en-
nen kaikkea radio- ja tv-lähetysasemaan nähden puiston takana olevissa asuin- ja lomarakennuk-
sissa. Vastaanotto-ongelmat voivat syntyä jo yhdenkin tuulivoimalan tapauksessa. Pahimmillaan
tuulivoimala voi estää tv-signaalin etenemisen kokonaan.

Antenni-tv lähetyksiä käytetään myös viranomaisten vaaratiedotteiden välityskanavana. Tuulivoi-
man aiheuttaessa häiriön antenni-tv vastaanottoihin vaikuttaa se tällöin myös vaaratiedotteiden
saatavuuteen ja sitä kautta yleiseen turvallisuuteen. Tämän vuoksi vaikutukset antenni-tv vastaan-
ottoihin tulisi ottaa huomioon myös turvallisuuteen liittyvien vaikutuksien arvioinnissa.

Antennitelevisiion vastaanotto-ongelmien syntymisen estämiseksi onkin erittäin tärkeää tutkia suun-
nitellun tuulivoimalan vaikutus antenni-tv lähetyksen näkyvyyteen jo hyvissä ajoin ennen rakennus-
lupien hakemista ja myöntämistä, ja mieluiten jo ennen tuulivoimalan sijaintipäätösten tekemistä.

Esitämme, että kaavoituksen edetessä, viimeistään rakennuslupien myöntämisvaiheessa:

- hankevastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma tuulivoimalan valtakunnallisen ra-
dio- ja tv-verkon lähetyksille aiheuttamien häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi, tai mikäli
suunnitelman laatiminen hakemusvaiheessa ei ole mahdollista, hankevastaavan tulee sitou-
tua laatimaan ja toimittamaan konkreettinen suunnitelma häiriöiden poistamiseksi viran-
omaisen asettamaan määräpäivään mennessä; ja
- tarvittaessa täsmennetään, että tuulivoimahankkeen hankevastaava häiriön aiheuttajana
on velvollinen huolehtimaan häiriöiden poistamisesta sekä siitä aiheutuvista kustannuksista.

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on mietinnössään (LiVM 10/2014 vp – HE 221/2013 vp) todennut, että tuulivoimahäiriössä häiriönaiheuttaja huolehtii tilanteen korjaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä ja myös vastaa kustannuksista. Valiokunta on jo aiemmin katsonut, että tämän kaltaisen aiheuttaja vastaa -periaatteen tulisi olla yleisemminkin taajuuksien häiriöiden yhteydessä noudatettava lähtökohta.

Digita toteaa, että antenni-tv:n verkko-operaattori Digitan velvollisuuksiin ei kuulu tuulivoimaloiden tv-lähetyksille aiheuttamien häiriöiden korjaaminen, vaan vastuu kuuluu häiriöiden aiheuttajalle. Näin ollen tuulivoimahankkeesta vastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma häiriöiden estämiseksi ja poistamiseksi sekä otettava vastuu häiriöiden poistamisesta sekä niistä aiheutuvista kustannuksista.

Digita toteaa, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt ja niiden vaikutukset ja vaikutusalueet voidaan riittävällä suunnittelulla nykyisin ennustaa. Tämän lausunnon kohteena oleva tuulivoimahanke voi muodostaa häiriöitä yhteisvaikutuksena toisien tuulivoimahankeiden kanssa. Häiriön poistokeinoja toteutettaessa on otettava huomioon myös alueen muut mahdolliset tuulivoiman rakentamishankkeet.

Lisäksi Digita toteaa, että tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden hoitamisessa ei valitettavasti ole alalle syntynyt yleisiä käytäntöjä. Tuulivoimaloiden aiheuttamat häiriöt voivat pahimmillaan estää kokonaan antenni-tv signaalin vastaanoton. Erityisesti tilanteessa, jossa olemassa olevan tv- ja radiolähetyksiaseman lähistölle sijoitetaan useita tuulivoimaloita, voidaan pahimmassa tapauksessa ajautua tilanteeseen, jossa tv-signaalin eteneminen estyy kokonaan.

Sen vuoksi onkin erityisen tärkeää, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt pyritään välttämään hyvissä ajoin etukäteen jo voimaloiden suunnitteluvaiheessa tuulivoimaloiden ja verkko-operaattoreiden välisellä yhteistyöllä. Ellei näin tehdä, riskinä on, että tuulivoimaloiden root-toreiden kotitalouksien tvvastaanotolle aiheuttamat häiriöt jäävät korjaamatta ja kotitalouksien kärsittäviksi. Tästä on jo olemassa valitettavia esimerkkejä (esim. Pori Peitto). Tuulivoimayhtiöt tulee siten jo kaavoitus- ja rakennuslupavaiheessa velvoittaa huolehtimaan siitä, että tuulivoimalat sijoitetaan alueelle siten, että häiriöitä kotitalouksien antenni-tv:n vastaanotolle ei aiheudu. Viranomaisten tulisi päätöksessään tuoda selvästi esiin myös se, että mikäli huolellisesta ennakkosuunnittelusta huolimatta tuulivoimalat kuitenkin aiheuttavat häiriöitä tv-vastaanotolle, tulee niiden myös huolehtia häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

Digita suhtautuu myönteisesti tuulivoiman käyttöön energianlähteenä. Jo toteutetut tuulivoimalat ovat kuitenkin osoittaneet, että tv-lähetyksiasemien jälkeen rakennetut tuulivoimapuistot voivat aiheuttaa olennaisia häiriöitä tv-vastaanottoon. Mahdollisten tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden korjaaminen ei kuulu Digitan velvollisuuksiin ja televisiovastaanoton varmistamiseksi alueella on erittäin tärkeää, että tuulivoimatoimija huolehtii aiheuttamiensa häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

Lisätietoja asiassa antaa:

Digita Oy

Matti Jokisalo

Head of Network Planning

matti.jokisalo@digita.fi

+358 40 530 1692

Vastine: Kirjataan tiedoksi. Hankkeen vaikutuksia viestintäyhteyksiin on selvitetty YVA:n luvussa 19.4.3 ja vaikutustenarviointi on kirjattu myös kaavaselostukseen. Pääasiallinen TV-vastaanotto hankealueen ympäristössä tapahtuu Haapaveden lähetinasemalta koillisesta, hankealueen lounaispuoli, jossa lähetyshäiriöitä voisi ilmaantua, on myös Kruunupyyn lähetinaseman (lounaassa) näkyvyysalueella.

Elenia

Vuonna 2018 nähtävillä olleesta OAS:sta saatu palaute otetaan sellaisenaan huomioon kaavan jatkovalmistelussa.

Elenia Verkko Oyj:llä ei ole muuta huomautettavaa Pajukoski II tuulivoimapuisto osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Vastine: Kirjataan tiedoksi. Elenia ei lausunut vuoden 2018 OAS:sta.

Elisa Oyj

Emme ole hanketta vastaan, pyydämme kuitenkin huomioimaan Elisan teleliikenteelle aiheutuvat haitat. Kyseisen hankkeen vaikutusalueelle ei jatkossa voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä.

Vastine: Kirjataan tiedoksi.

Fingrid

Yleistä

Fingrid Oyj on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö, joka vastaa Suomen sähköjärjestelmän toimivuudesta sähkömarkkinalain perusteella sille myönnetyn sähköverkkoluvan ehtojen mukaisesti. Yhtiön on hoidettava sähkömarkkinalain edellyttämät velvoitteet pitkäjänteisesti siten, että kantaverkko on käyttövarma ja siirtokyvyltään riittävä.

Kantaverkkoyhtiöllä on sähkömarkkinalaissa määritelty verkon kehittämis- ja liittämiselvöllisyys. Verkonhaltijan tulee pyynnöstä ja kohtuullista korvausta vastaan liittää verkkoonsa tekniset vaatimukset täyttävät sähkönkäyttöpaikat ja sähköntuotantolaitokset toiminta-alueellaan.

Kantaverkkoliityntöjen tulee täyttää tekniset vaatimukset, jotka on esitetty Fingridin yleisissä liittämisehdoissa (YLE). Liittämisehtoja noudattamalla varmistetaan järjestelmien tekninen yhteensopivuus. Niissä myös määritellään sopimuspuolten liityntää koskevat oikeudet ja velvollisuudet. Yleisten liittämisehtojen lisäksi voimalaitosten tulee täyttää Fingridin järjestelmätekniiset vaatimukset (VJV). Asiakas huolehtii omaan sähköverkkoon suoraan tai välillisesti liittyvien osapuolien kanssa siitä, että myös niiden sähköverkot ja niihin liittyvät laitteistot täyttävät kantaverkkoa koskevat liittämisehdot ja järjestelmätekniiset vaatimukset.

Kustakin liittynnästä sovitaan erillisellä liittymissopimuksella tapauskohtaisesti.

Tuulivoimapuisto

Fingrid Oyj:llä ei ole kommentoitavaa arviointiohjelmasta eikä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta.

Fingridin yhteyshenkilönä toimii Mika Penttilä puh. 030 395 5230.

Vastine: Kirjataan tiedoksi.

Ilmatieteen laitos

Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa Pajukoski II tuulivoimapuiston (Ylivieska) osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta.

Vastine: Kirjataan tiedoksi.

Jokilaaksojen pelstauslaitos

Pelastusviranomainen on tutustunut asiakirjaan ja toteaa, ettei osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ole huomautettavaa. Pelastusviranomainen antaa lausuntonsa yleiskaavaluonnoksesta.

Vastine: Kirjataan tiedoksi.

Luonnonvarakeskus LUKE

Luonnonvarakeskuksella ei ole lausuttavaa asiasta.

Vastine: Kirjataan tiedoksi.

Nivalan kaupunki

Nivalan kaupungilla ei ole huomauttamista Pajukoski II tuulivoimakaavan OAS:sta.

Vastine: Kirjataan tiedoksi.

Pohjois-Pohjanmaan liitto

Pohjois-Pohjanmaan liitto on osallistunut hankkeen YVA-menettelyn ennakkoneuvotteluun 23.11.2021 ja seurantaryhmän kokoukseen 15.8.2022.

Maakuntakaava muodostaa keskeisen lähtökohdan seudullisten tuulivoimahankkeiden suunnittelulle. Kaavan tavoitteena on tuulivoimarakentamisen kokonaisuuden ohjaaminen ja vaikutusten hallinta koko maakunnan tasolla. Maakuntakaavan ohjausvaikutuksen huomioiminen edellyttää, että kaavan tavoitteet, periaatteet, kaavassa osoitettujen alueiden rajaamisen perusteet ja kaavan suunnittelumääräykset otetaan suunnittelussa huomioon.

Maakuntakaavassa osoitetut tuulivoima-alueet ovat ensisijaisia seudullisten tuulivoima-alueiden sijoittamispaikkoja. Maakuntakaava on kuitenkin luonteeltaan yleispiirteinen alueidenkäytön suunnitelma; siinä esitettyjen tuulivoima-alueiden rajaukset täsmentyvät kuntakaavan yhteydessä laadittavan YVA-menettelyn ja muiden vaikutustarkastelujen perusteella. Maakuntakaavan joustavuudesta johtuen kaavassa osoitettujen alueiden sijaintia ja laajuutta voidaan muuttaa yksityiskohtaisemmassa kaavassa. Tuulivoimaosayleiskaava ei saa kuitenkaan olla ristiriidassa maakuntakaavan keskeisten tavoitteiden ja periaatteiden kanssa, eikä kaava saa vaikeuttaa maakuntakaavan toteuttamista.

Hankkeen suhde voimassa olevaan maakuntakaavaan

Pohjois-Pohjanmaalla on neljä lainvoimaista maakuntakaavaa: 1.-3. vaihemaakuntakaavat ja Hankikiven ydinvoimamaakuntakaava. Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava (2006) on kumoutunut 3. vaihemaakuntakaavan saatua lainvoiman KHO:n päätöksellä 17.1.2022. Voimassa olevan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti maakuntakaava ohjaa seudullisesti merkittävää eli lainvoimaisen maakuntakaavojen osalta vähintään kymmenen voimalaa käsittävän hankkeen tuulivoimarakentamista.

Pajukoski II tuulivoimapuiston hankealueen eteläisin osa on osoitettu lainvoimaisessa Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavassa tuulivoimaloiden alueena (tv-1, 347). Noin puolet suunnittelualueesta sijoittuu tämän tv-1, 347 alueen ulkopuolelle, eikä sitä näin ollen voida kokonaisuudessaan pitää lainvoimaisen maakuntakaavan mukaisena, sillä poikkeaminen tv-alueeseen on merkittävä.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava ja TUULI-hanke

Pohjois-Pohjanmaan liitto on käynnistänyt uuden maakuntakaavaprosessin loppuvuodesta 2021. Yhtenä merkittävänä teemana energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa tarkastellaan maakunnan tuulivoiman kokonaisuutta, uusia potentiaalisia tuulivoima-alueita ja sähkönsiirtoa maakunnassa TUULI-hankkeen pohjalta (Kestävä tuulivoimarakentaminen Pohjois-Pohjanmaalla). TUULI-hankkeessa on valmistunut useita tuulivoimatuotantoa ja sijoittamista koskevia taustaselvityksiä kuten linnuston päämuuttoreitin päivitysselvitys, viherrakenne- ja ekosysteemipalveluselvitys, susireviiriselvitys ja sähkönsiirtoselvitys. TUULI-hankkeen sijainninhjausmalli valmistui kesäkuussa 2022 ja sen tulokset ovat olleet maakuntakaavakartalla ja muissa kaavaasiakirjoissa esitettävän tuulivoimaohjauksen lähtökohtina. Sijainninhjausmallissa seudullisesti merkittävän tuulivoima-alueen alarajana on pidetty yhtenäistä seitsemän neliökilometrin (7 km²) aluetta, jolle mahtuu 7 tai enemmän tuulivoimaloita. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kuulemisaineisto (kaavaluonnos) on ollut nähtävillä 8.8.-23.9.2022. Maakuntakaavan hyväksymiskäsittelyn tavoiteaika on loppuvuodesta 2023.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnoksessa on osoitettu uusia tuulivoimaloiden alueita (tv-1, tv-2 ja tv-3) sekä päivitetty 1. ja 3. vaihemaakuntakaavassa osoitettuja tv-alueita. Pohjois-Pohjanmaan TUULI-hankkeessa Pajukoski II pohjoisin alue on tunnistettu tuulivoimapotentiaalisiksi alueeksi. Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan valmisteluaineistossa tämä alue on osoitettu uutena potentiaalisena tuulivoimaloiden alueena (tv-1, 404 Pajukoski), kattaen myös Pajukoski I tuulivoimapuiston alueen. Ensimmäisessä vaihemaakuntakaavassa Pajukoski II suunnittelualueen eteläosaan osoitettu seudullisesti merkittävä tuulivoima-alueen merkintä (tv-1 347) kumoutuisi ja korvautuisi energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan voimaan tulon jälkeen uudella tv-1 -alumerkinnällä.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaluonnoksen tuulivoimamerkinnot laadittiin TUULI-hankkeen sijainninhjausmallin pohjalta. Sijainninhjausmallin poissulkevassa analyysissä kartoitettiin alueet, joille tuulivoimaa ei ole mahdollista sijoittaa ja näille alueille määritettiin puskurivyöhykkeet. Pajukoski II tuulivoimapuiston hankealueella sijaitseva Kauhanevan luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävä suoalue (luo-1) ja hankealueen länsi- ja eteläpuolella sijaitsevat asuin- ja lomarakennukset ovat vaikuttaneet TUULI-hankkeen sijainninhjausmallissa muodostuneen tuulivoimapotentiaalisen alueen rajaukseen.

Vaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheen kuulemisen aikana saatu palaute otetaan huomioon, kun maakuntakaava-aineistoa työstetään edelleen kohti maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA 13 §) mukaista viranomaislausuntokierrosta (viranomaiset, kunnat). Tässä vaiheessa vaihemaakuntakaavaan laaditaan myös lisäselvityksiä mm. maisema- ja yhteisvaikutuksista. Pajukoski II tuulivoimapuiston osalta tämä tarkoittaa sitä, että maakuntakaavaluonnokseen merkittyä tv-1 -aluerajausta (tv-1, 404 Pajukoski) tarkastellaan uudelleen kaiken saadun palautteen ja selvitystiedon pohjalta ennen seuraavaa kuulemiskierrosta, johon edetään vuoden 2023 aikana.

Nykyisen oikeuskäytännön mukaan Pajukoski II laajemman vaihtoehdon mukainen tuulivoimaosayleiskaava voidaan viedä kaupungissa hyväksymiskäsittelyyn sen jälkeen, kun

maakuntavaltuusto on hyväksynyt energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ja alue on osoitettu maakuntakaavassa seudullisesti merkittävänä tuulivoimaloiden alueena (tv-alue). Maakuntakaavaa tarkempi kuntakaava ei täten joudu odottamaan maakuntakaavan lainvoimaisuutta mahdollisen oikeuskäsittelyn päätteeksi, vaan yleiskaava voidaan hyväksyä, vaikka maakuntakaavan hyväksymispäätöksestä olisi valitettu oikeusasteisiin.

Vaikutusten arviointi

Yksi hankkeen todennäköisesti merkittävistä vaikutuksista kohdistuu arvokkaaseen kulttuurimaisema-alueeseen. Hankealueen itäpuolella, lähimmillään noin 3 kilometrin päässä sijaitsee laaja valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, Kalajokilaakson viljelymaisemat. Hankealueen etelä- ja lounaispuolella, lähimmillään vajaan kahden kilometrin päässä sijaitsee maakunnallisesti arvokas Evijärven ja Vääräjokilaakson kulttuurimaisema-alue ja noin 7 kilometrin etäisyydellä lounaassa maakunnallisesti arvokas maisema-alue, Vanhakirkon ja Jyringin kulttuurimaisemat Vääräjokivarressa. Pajukoski II tuulivoimapuiston hankealueen vaikutusalueella on myös runsaasti valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä. Pajukoski II tuulivoimahankkeen vaikutukset näihin maisema-alueisiin ja kulttuuriperintökohteisiin on arvioitava huolellisesti ja esitettävä lievennystoimenpiteitä.

Maakuntakaavassa hankealueen eteläosaan sijoittuu luo-1 merkinnällä Kauhanevan luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä suoalue. Tällä merkinnällä osoitetaan suot, joilla on todettu sellaisia luonnonarvoja, jotka on syytä ottaa huomioon suunniteltaessa suon käyttöä. Luo-1 -merkintä on alueen erityisominaisuutta osoittava informatiivinen merkintä, joka ei määrittele alueen käyttötarkoitusta eikä siihen liity suojelumääräystä. Ensimmäiseen vaihemaakuntakaavaan liittyneen suinventoinnin (2009) mukaan Kauhaneva on luonnontilaisen kaltainen suo, suovesien virtaussuunnat huomioiden lähdes luonnontilaiseksi arvottu. Lukuisat louhikorantaiset metsäsaarekkeet luovat suolle yksilöllisen ilmeen, jota Kauhalampi täydentää. Tämän vuoksi aluetta voidaan pitää myös maisemallisesti edustavana. Tuulivoimahankkeen vaikutukset Kauhanevan luo-1 alueeseen on huomioitava suunnittelussa.

Pajukoski II tuulivoimapuiston hankealueen länsipuolella sijaitsee Pajukosken toiminnassa oleva 9 voimalan tuulivoimapuisto ja kaakon suunnassa, noin 8 kilometrin etäisyydellä Jakostenkallion toiminnassa oleva 9 voimalan tuulivoimapuisto. Verkasalon suunnitteilla oleva 30 voimalan tuulivoimapuisto sijaitsee noin yhdeksän kilometriä luoteeseen. Näiden lisäksi alle 20 kilometrin säteellä on suunnitteilla useita tuulivoimapuistoja niin Pohjois-Pohjanmaalla, kuin myös naapurimaakunnassa Keski-Pohjanmaalla. Yhteisvaikutusten arvioinnissa on huomioitava ja tarkasteltava hankkeen vaikutuksia kulttuurimaisemaan, sähkönsiirtoon, sähkökapasiteetin riittävyyteen ja yhteisvaikutuksia elinoloihin ja viihtyvyyteen.

Vastine: Kirjataan tiedoksi ja otetaan huomioon kaavan laadinnassa.

Pohjois-Pohjanmaan museo

Hankealueella ja sen lähiympäristössä on tehty useita arkeologisia inventointeja:

- Ylivieskan kunnan yleisinventointi (Markku Heikkinen 1984)
- Metsähallituksen talousmetsien kulttuuriperintöinventointi (KMO-hanke, Pohjanmaan länsiosa, H.-P. Schulz 2012)
- Kalajoki – Ylivieska Kotoneva – Uus-Nivala voimajohtolinjauksen muinaisjäännettöinventointi (T. Jussila ja T. Sepänmaa 2013, Mikroliitti Oy)

- *Pajukosken tuulivoimapuiston ensimmäisen suunnittelualan inventointi, Kalle Luoto 2013 sekä täydennysinventointi (Kalle Luoto 2013)*
- *Pajukoski 2 tuulivoimapuiston arkeologinen inventointi 2014 (H.-P. Schulz, Keski-Pohjanmaan Arkeologiapalvelu).*

Suunnitelman luvussa 7 Alueen yleiskuvaus kerrotaan, että alueella ei sijaitse tunnettuja muinais- tai kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita. Tällä hetkellä hankealueella sijaitsee neljä tunnettua kiinteää muinaisjäännettä:

- *Hevosharju 1000032991 tervahauta (inventointiraportin kohteet Hevosharju 1 ja 2)*
- *Hyttikangas 1000032992 tervahauta*
- *Tornikangas 2 1000039016 röykkiöt*
- *Tornikangas 1 1000039015 kivikautinen asuinpaikka*

Lisäksi hankealueella sijaitsee mahdollinen muinaisjäännettö Ketunpesänkangas (kohdetunnus 1000042169), joka on tervahauta. Arkeologisista kohteista tulee käyttää muinaisjäännettörekisterin mukaista nimeä ja kohteiden yhteyteen tulee liittää kohteen muinaisjäännettönumeros.

Arkeologista inventointia täydennetään nykyisten voimaloiden sijoittelusuunnitelmien ja sähkönsiirtoireittien osalta maastokaudella 2022. Pohjois-Pohjanmaan museolle ei ole vielä toimitettu inventointiraporttia. Raportti tulee toimittaa arvioitavaksi Pohjois-Pohjanmaan museolle heti sen valmistuttua. Museo arvioi vastaako selvitys sille annettuja tavoitteita ja laatuvaatimuksia sekä vie uudet kohteet muinaisjäännettörekisteriin. Näin YVA-selostukseen ja kaava-asiakirjoihin saadaan mukaan muinaisjäännettöille yksilöivät kohdetunnukset. Museo arvioi myös uusien kohteiden lopulliset lajit. Inventointiraportissa annetut lajit (kiinteä muinaisjäännettö, muu kulttuuriperintökohde) ovat vastaehdotuksia.

Raportit toimitetaan arvioinnin jälkeen Museovirastoon, jossa ne tallennetaan sähköiseen asianhallintajärjestelmään ja julkaistaan palvelussa <https://asiat.museovirasto.fi/>. Tutkimusraporttien tiedot tallennetaan myös muinaisjäännettörekisteriin, jonka tietoja voi selata kaikille avoimessa Kulttuuriympäristön palveluikkunassa www.kyppi.fi. Verkossa julkaistava tutkimusraportti ei saa sisältää yksityishenkilöiden henkilötietoja, esim. maanomistajan nimiä tai osoitteita. Raportin lisäksi museolle on toimitettava kohteiden sijaintitiedot ja rajaukset digitaalisena paikkatietomuodossa.

Pohjois-Pohjanmaan museo voi arvioida hankkeen vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön vasta saatuaan arkeologisen inventointiraportin. Arkeologisen tutkimuksen tekijän tulee toimittaa raportit digitaalisena arviointia varten Pohjois-Pohjanmaan museolle (kulttuuriymparisto.ppm@ouka.fi).

Pohjois-Pohjanmaan museo on 1.1.2020 voimaan tulleen uuden museolain (314/2019) mukainen alueellinen vastuumuseo ja osallinen viranomaisen sekä lausunnonantajan Pajukoski 2 tuulivoimapuiston osayleiskaavaa koskevassa asiassa. Museoviraston voi poistaa osallisista.

Muinaisjäännettöihin kohdistuvissa vaikutuksissa tulee huomioida tuulivoimaloiden sijainnin, tiestön, sähköaseman ja maakaapelilinjojen lisäksi mahdolliset maa-aineksen otto- ja mahdolliset maan läjityspaikat sekä väliaikaiset nosto-, varastointi-, pysäköinti- ja työmaaparakkialueet. Kyseiset rakentamistoimenpiteet tulee ottaa huomioon arvioitaessa hankkeen suorita ja epäsuorita vaikutuksia muinaisjäännettöihin. Myös väliaikainen toiminta voi vahingoittaa tai tuhota muinaisjäännettöjä. Vaikutusten arviointia tulee täydentää tältä osin.

Vastine: Kirjataan tiedoksi ja otetaan huomioon kaavan laadinnassa.

Suomen Erillisverkot – konserni

Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.

Vastine: Kirjataan tiedoksi.

Telia Finland Oyj

Telia Finland Oyj:llä (Telia) ei ole hankkeesta huomautettavaa, mutta jatkossa hankkeen vaikutusalueelle ei voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä.

Vastine: Kirjataan tiedoksi.

Traficom, liikenne- ja viestintävirasto

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa tulisi ottaa huomioon myös tuulivoimaloiden vaikutukset radiojärjestelmiin. Tuulivoimaloiden on monissa tapauksissa todettu vaikuttaneen TV-vastaanoton laatuun maanpäällisissä TV-lähetysverkoissa. Tuulivoimaloilla on vaikutuksia myös matkaviestinverkkojen kentänvoimakkuuteen ja signaaliin laatuun. Tutkajärjestelmä vaatii toimiakseen riittävää etäisyyttä tuulivoimaloihin. Radiolinkin toiminta taas edellyttää täysin esteetöntä aluetta lähettimen ja vastaanottimen välillä.

Sähköisen viestinnän palvelut ovat riippuvaisia radiojärjestelmistä. Siksi on tärkeää varmistaa, että TV- ja matkaviestinpalvelut sekä tutkat ja radiolinkit toimivat myös jatkossa riittävän häiriöttömästi. Pienilläkin muutoksilla tuulivoimaloiden sijoittelussa voi olla ratkaiseva merkitys alueen radiojärjestelmien toimintaan. Jo olemassa olevia TV- ja radiolähetysasemia ja raskaita, 200–300 metrin korkeisia mastoja ei voida siirtää. Siksi eri osapuolten tulisi tehdä yhteistyötä jo tuulivoimaloiden suunnitteluvaiheessa ja pyrkiä valitsemaan tuulivoimaloiden sijainti niin, ettei häiriöitä radiojärjestelmille aiheudu tai että ne ovat poistettavissa.

On suositeltavaa, että tuulivoimahankkeesta vastaavat ovat yhteydessä kaikkiin tiedossa oleviin radiojärjestelmien omistajiin lähialueilla. Riittävänä koordinoitietäisyytenä on pidetty noin 30 kilometriä. Radiopaikannusjärjestelmien ja radiolinkkien käyttäjiä sekä teleoperaattoreita tulisi aina informoida tuulivoimahankkeesta.

Vastine: Kirjataan tiedoksi ja otetaan huomioon kaavaa laadittaessa.

2 MIELIPITEET

Ryhmä B

LAMPINJÄRVEN ALUE

Keskusteltaessa Pajukoski 2 hankkeesta eräs henkilö sanoi kannattavansa periaatteessa uusiutuvan energian rakentamista näinä vaikeina aikoina. Mutta hän ihmetteli sitä, että onko Ylivieskan ainoan järven ranta juurikin se paikka, mihin myllyt pitää sijoittaa.

Ylivieskassahan on kyllä toinenkin isompi järvi eli Kekajärvi, mutta totta on, että Ylivieskassa luonnonmukaiset vedet ovat todella vähissä. Olettaisi, että myös kaupungin päättäjät haluavat vaalia vähää järviään huolella, jotta ne säilyvät myös jälkipolville. Lampinjärven rannalla on myös kaupungin laavu, jota kaupunkilaiset oppivat korona- aikana käyttämään runsaasti.

Loma – asuntorakentaminen Lampinjärven rannoille on alkanut jo 60 – luvun loppupuolella. Ranta – asemakaava on vahvistettu 31.12.1982. Tämän jälkeen rakentaminen on vauhdittunut ja tällä hetkellä Lampinjärvellä on 14 lomakiinteistöä. Lisäksi ranta- asemakaava mahdollistaa kolmen loma-asunnon rakentamisen. Osa loma-asunnoista on vielä perikuntien hallussa, jolloin niiden tunnearvo on suuri.

Suunniteltu tuulivoima- alue sijaitsee siten, että lähimmät 300 metriä korkeat teollisuuslaitokset olisivat n. 1,8 (yleisötilaisuudessa 17.10.22 FCG:n arkkitehti Tuomo Järvisen mittaama) – 2,3 km etäisyydellä loma- asunnoista.

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Maakuntakaava:

Voimassa olevan maakuntakaavan mukaan tv-1 347 alueelle voidaan sijoittaa tuulivoimaloita eli nykyinen Pajukoski 1 tuulivoimalat ja Lahdenperän suunnalla olevat 9 tuulivoimalaa sijaitsevat maakuntakaavan määrittämällä alueella. Sen sijaan luo-1 Kauhanevan suoalueen pohjoispuolella olevat tuulivoimalat eivät sijaitse tv-1 alueella. **Maakuntakaava ei siis tue tuulivoimaloiden sijoittelua Lampinjärven rantaan.**

Arviointisuunnitelmassa on käytetty kaksi sivua suunnitteilla olevaan maakuntaudistukseen ja TUULI- hankkeeseen. Mahdollinen maakuntaudistus tulee voimaan aikaisintaan 2024 ja valitusprosessien jälkeen todennäköisesti vasta vuosikymmenen lopulla. Tuntuu hyvin tarkoituksenhakuiselta viitata päätöksenteon pohjaksi mahdolliseen tulevaan maakuntakaavaan, kun juridisesti päätökset on tehtävä nykyisen voimassa olevan maakuntakaavan mukaan.

Vastine: Pohjois-Pohjanmaan liiton 8.11.2022 tulkinnan mukaan yleiskaava voidaan viedä kaupungissa hyväksymiskäsittelyyn sen jälkeen, kun maakuntavaltuusto on hyväksynyt maakuntakaavan, jos yleiskaava on hyväksytyn maakuntakaavan mukainen. Yleiskaava ei joudu odottamaan maakuntakaavan lainvoimaisuutta mahdollisen oikeuskäsittelyn päätteeksi, vaan se voidaan hyväksyä, vaikka maakuntakaavan hyväksymispäätöksestä olisikin valitettu oikeusasteisiin.

Yleis- ja asemakaavat:

OAS sivu 18 ” Pajukoski II tuulivoimapuiston hankealueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole voimassa olevia asemakaavoja. Lähimmät voimassa olevat asemakaavat ovat Ylivieskan keskustan alueella 5 km hankealueesta pohjoiseen ja Sievin kirkonkylän asemakaava 6 km hankealueesta etelälounaaseen.”

**Tämä ei pidä paikkaansa, vaan hankealueen välittömässä läheisyydessä on Lampinjärven ranta-
asemakaava.**

Saman sivun ensimmäinen kappale tulisi kirjoittaa muotoon ”Hankealueella ei ole voimassa olevia yleiskaavoja. Alue rajautuu lännessä Pajukoski / tuulivoimapuiston osayleiskaavaan. **Hankealueen itäpuolella sijaitsee Lampinjärven ranta- asemakaava**”.

YVA- selvityksessä on samat puutteet.

Vastine: Korjattu OAS:iin kuvaus Lampinjärven ranta-asemakaavan läheisyydestä.

Selvitykset ja vaikutusten arviointi

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sivulla 6 kerrotaan, että melu- ja välkevaikutukset ulottuvat alle 2 kilometrin säteelle tuulipuistosta, ja merkittävimmät maisemavaikutukset ulottuvat noin 2-3 kilometrin päähän. Toisin sanoen Lampinjärvi loma- asuntoineen ovat sekä melu- ja välkevaikutukselle alttiita ja että tuulivoimaloista aiheutuu OAS – laatijoiden mielestä merkittäviä maisemavaikutuksia koko Lampinjärven alueelle.

Tämän perusteella pidämme itsestään selvänä, että hankkeen yhteydessä laadittavassa näkemä-analyysissä ja havainnekuviissa on huomioitava Lampinjärven alueen loma- asunnot. Havainnekuvat on otettava myös tilanteesta, jossa Lampinjärven ja voimaloiden välinen puusto on hakattu. Meillä on kokemuksia siitä, että puustoa voidaan myydä myös järven ranta-alueelta, jolloin puuston suojavaikutusta ei ole.

Tuulivoimaloiden ääni-, matalataajuinen ääni sekä välkemittaukset on myös tehtävä Lampinjärven alueelle kullekin loma- asunnolle erikseen.

Suunnitteluohjeissa painotetaan, että suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia.

Vastine: YVA:n yhteydessä on tehty näkyvyys-, melu- ja varjostusmallinnukset. Havainnekuvia (sovitteita valokuviiin) on tehty 16 kpl. Lampinjärven laavulta on tehty kuvasovite.

Näkymäalueanalyysissä on huomioitu tiedossa oleva puusto. Puuston korkeustiedot perustuvat 8 km etäisyydellä voimaloista Luonnonvarakeskuksen 2019 valtakunnan metsien inventoinnin (MVMI) aineistoon. Metsähakkuut vaikuttavat näkymiseen.

Kaavaselostuksen vaikutustenarviointi tukeutuu YVA:aan. Maisemavaikutukset on arvioitu luvussa 6.2 ja terveysvaikutukset luvussa 6.10.

Meluvaikutukset eivät ylitä 40 dB:n ohjearvoa asuin- tai lomarakennusten kohdalla. Kahdeksan tunnin varjostusvaikutus vuodessa ylittyy neljässä laskentapisteessä, mutta nämä eivät sijaitse Lampinjärven alueella.

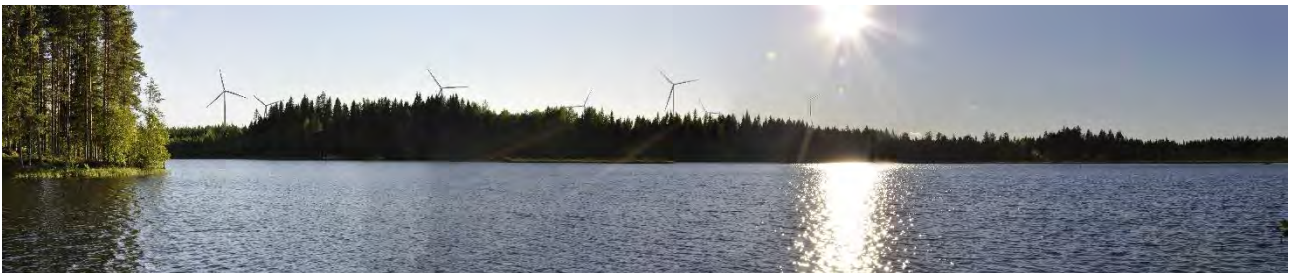
Taloudelliset vaikutukset

Osa Lampinjärven loma- asunnoista on vaihtanut omistajaa. Kauppa on käynyt hyvin ja viimeistenkin vuosien aikana joitakin loma- asuntoja on myyty. Mikäli tuulivoimahanke toteutuisi, on itsestään selvä, että kiinteistöjen arvo romahtaisi. Jos lomakiinteistöä myytäisiin tilanteessa, jossa 9 kpl 300 metriä korkeita laitoksia olisi silmien ilona rantamaisemaa katsoessa, on aivan turha väittää, etteikö sillä olisi ostajan kannalta negatiivinen vaikutus ostopäätökseen.

tässä Lampinjärven maisemaa ilman voimalaitoksia

Vastine: Lampinjärven laavulta on tehty kuvasovite (sovite nro 3).

Kuva 2.1 Havainnekuva Lampinjärven laavulta kuvauspisteestä 3 vaihtoehdoissa VE1 ja VE3. Vaihtoehdossa VE2 voimaloita ei näy kuvauspisteeseen.

Ensimmäisen Suomessa tehdyn tutkimuksen mukaan tuulivoimaloilla ei ole ollut vaikutusta asuinkiinteistöjen hintoihin. Suomen Tuulivoimayhdistyksen tilaamaan ja Finnish Consulting Groupin (FCG) sekä Taloustutkimuksen tekemään tutkimukseen valittiin eri puolilta Suomea kuntia, joihin on rakennettu tuulivoimaa vuosien 2012 ja 2021 välisenä aikana. Kooste selvityksestä on luettavissa osoitteessa: <https://tuulivoimayhdistys.fi/media/tuulivoima-ja-asuinkiinteistöjen-hinnat-2022-1.pdf>

Muita huomioita

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sivulla 23 on lista sidosryhmistä. Listassa on mm. tiekuntia, mutta Lampinrannantien tiekunta puuttuu. Lampinrannantie kulkee Lampinjärven rantaa aina kaupungin omistamalle Huhmarlammen laavulle saakka. Tiekunta on rekisteröity 2008. Olisi asiallista liittää tiekunta sidosryhmäluetteloon, jotta informaatio kulkisi myös sitä kautta tieosakkaille/ loma-kiinteistöille.

Vastine: Osallisia ovat MRL 62:n mukaisesti alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Kaavan vaiheista tiedotetaan MRL:n ja MRA:n mukaisesti

OAS:ssa kuvatulla tavalla. Oas:n lista on informatiivinen ja täydentyy mm. palautteen perusteella. Lampinrannantien tiekunta on lisätty listalle.

Yhteenvedo

yhteenvedona toteamme, että päättäjien on huomioitava Lampinjärven laaja loma-asuntoyhteisö sekä todettava, että näin lähelle loma- asuntoja massiivisen tuulivoimapuiston rakentaminen ei ole mahdollista ja johtopäätöksenä tästä hylättävä vaihtoehto, jossa hankealueen pohjoispuolelle rakennetaan 9 voimalaitosta.

Vastine: Kirjataan tiedoksi. Yleiskaavaprosessin tavoitteena on selvittää tuulivoimatuotannon mahdollisuudet ja edellytykset, YVA:an tukeutuen, sekä ottaa huomioon myös muut mahdolliset aluetta koskevat maankäyttötarpeet. Yleiskaavan hyväksymisestä päättää Ylivieskan valtuusto.

Henkilö E

Vaihtoehto VEO: Uusia tuulivoimaloita ei toteuteta.

”Perustuslaki 2 luku Perusoikeudet

20§ Vastuu ympäristöstä

Vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperimästä kuuluu kaikille.

Julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksen tekoon”.

Tuulivoiman rakentaminen Ylivieskan alueella on rinnastettavissa kotirauhan rikkomiseen.

Hanketoimijalle on asetettava näyttövelvollisuus, ettei tuulivoimaloista ole haittaa ympäristölle eikä asukkaille.

VE2: suunnitelman kaikki 9 voimalaa sijoittuvat aivan liian lähelle asuinpaikkaamme, maametsätilaamme vieden asumismahdollisuuden meiltä sekä tulevilta sukupolvilta.

Kaupungille on asetettava täysi vastuu taloudellisesti, jos menetämme asumismahdollisuuden kotipaikallamme.

Pajukosken metsätie on seudun virkistysalue Kauhanevan luonnon lisäksi, joka tulee säilyttää koskemattomana. Pajukosken metsätiellä operoi neljä metsästysseuraa, ulkoilijoita, triathlonin treenaajia, marjastajia ja sieviläinen menestynyt koiravaljakko. Tie on maantieltä maantielle kulkevana myös oikotie monille varsinaisen tarkoituksensa puunkuljetusten metsätalouden lisäksi.

Vaadin ehdotonta tuulivoiman rakentamisen lopettamista Pajukoski alueelle.

Tuulivoima on rakennettava sinne, missä siitä ei ole haittaa ihmisille, eläimille eikä ympäristölle.

Vastine: Kirjataan mielipide tiedoksi.

Rikoslain 24 luvun 1 §:ssä (kotirauhan rikkominen) mainitaan metelöinti ja esineiden heittäminen. Melun suhteen ei ylitetä 40 dB:n ohjearvoa asuin- tai lomarakennusten kohdalla. Tuulivoimalan kiinteisiin rakennelmiin sekä lapoihin saattaa talviaikana muodostua jäätä. Kiinteisiin rakennelmiin muodostuva jää putoaa irrotessaan suoraan voimalan alapuolelle, pyörivistä lavoista irtoava jää voi lentää kauemmas, mutta jää yleensä roottorin halkaisijan sisäpuolelle.

Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 29:ssä. Yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa (MRL 39.4). Kaavamääräysten mukaisesti:

Meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi alueen suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon melua koskevat asetukset ja säädökset. Tuulivoimaloista ei saa aiheutua asutukselle valtion virallisia ohjeartotasoja ylittävää melua.

Tuulivoimaloiden, tuulivoimaloiden huolto- ja rakentamisteiden sekä nykyisten perusrakennettavien teiden ja maakaapeleiden sijoittamisessa on otettava huomioon luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat alueet sekä muinaisjäännökset.

Ympäristövaikutukset on arvioitu YVA:n yhteydessä ja kaavaluonnos perustuu sen tuloksiin. Kaavaprosessi jatkuu luonnosvaiheen jälkeen ehdotusvaiheeseen.

Pajukosken metsätie (7,4 km) yhtyy 300 m:n matkalta tuulivoimapuiston huoltotien kanssa vaihtoehdossa VE1 ja VE2. Tietä ei tulla käyttämään voimaloiden osien kuljetukseen. Tuulivoimatuotannon aikana huoltoliikenne on vähäistä.

Pajukosken metsätie ja kaavaluonnos.

Ryhmä N

Tämä mielipide koskee tilaa xxxxx Vaihtoehdossa 3 linja kulkee tilan läpi halkaistaen sen kokonaan kahteen osaan. Linja veto vie siis tilastamme suhteettoman suuren osan, kun sitä verrataan tilan kokoon.

Katsomme että tästä aiheutuu meille huomattava taloudellinen vahinko. Menetämme tilasta huomattavan osan ehdotetun linjan alle. Tästä aiheutuu myös se, että joudumme tekemään metsään useita ajoteitä puiden kuljetusta varten, jolloin edelleen tappiomme kasvaa.

Linjalle on kaksi muutakin vaihtoehtoa, joten toivomme niiden tulevan kyseeseen.

Vastine: Kirjataan tiedoksi. Lunastettavan omaisuuden omistaja saa taloudellisista menetyksistään täyden korvauksen. Myös se, jolta ei ole lunastettu omaisuutta, voi saada korvausta kärsimästään vahingosta tai haitasta (https://www.maanmittauslaitos.fi/sites/maanmittauslaitos.fi/files/voima-johtoalueen_lunastus_202008_3.pdf)

Henkilö I

Lyhyesti vain ilmoitan, että mielipiteeni ei ole muuttunut edellisen lähettämäni kirjeen jälkeen. Mielestäni tuulimyllyt tulevat liian lähelle asutusta, rikkovat miellyttävää ulkoilualuetta. Haitta vaikka olen Leppiperällä vain kesän aikaan. Suosittelen tuulimyllyjä kauemmas erämaa alueille. Syrjäkylien ihmisetkin ansaitsevat asumisrauhan.

Vastine: Kirjataan mielipide tiedoksi.

Ryhmä F

Asumme Sievin Lahdenperällä, ja meitä lähimmät tuulivoimalat tulisivat 1,5 km päähän koditamme.

Olemme erittäin huolissaan voimaloista koituvista haitoista niin terveydellisistä, kuin taloudellisista. Kodin lähelle sijoittuvat voimalat romahduttavat jälleenmyyntiarvon.

Mielestämme Kaupungin ei tulisi kaavoittaa Pajukoski kakkosta, koska tuulivoimaloista aiheutuvat haitat ovat niin merkittäviä. Emme voi hyväksyä, että Ylivieskan kaupunki muuttaa kaavoituksella meidän lähiympäristöä niin radikaalisesti vasten meidän tahtoa.

Kun tuulivoimalat sijoitetaan riittävän kauas asutuksesta kestävän kehityksen periaatteella, kaikki voitavat. Lupaprosessi nopeutuu kun tuulivoimaloista ei ole tarvetta valittaa, voimalat saavat pyöriä täydellä teholla ja asukkaiden terveys sekä omaisuuden arvo ovat turvattuna.

Vastine: Kirjataan tiedoksi. Tuulivoimatuotannon vaikutuksia on selvitetty ja arvioitu YVA:ssa, johon kaava tukeutuu. Yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa (MRL 39.4).

Henkilö M

Ihmettelen kovasti miksi jo kertaalleen tyrmätty hanke yritetään uudestaan runnoa läpi, uudessa maakuntakaavassahan tämä nykyinen alue ei ole edes sovelias tuulimyllyille. Mikä instanssi se sitten pysäyttää Ylivieskan kaupungin ajattelemaan mihin on sovelias myllyjä perustaa? Onko kaavoittaja jalkautunut maastoon? Sillä tässähän ei olla rakoliitereille rakennuslupaa antamassa.

Itse Lahdenperällä asuvana koen että tämä hanke huonontaa elämälaatua valoineen, äänineen, maiseman raiskauksineen. Miten tämä vaikuttaa kyläni elivoimaisuuteen? Kuinka houkutteleva paikka tämä on uusille asukkaille rakentaa talo ja perustaa perhe jos myllyt humisee korvanjuuressa? Ja haluaisin tietää miten kiinteistöni arvonalenema korvataan?

Minua ihmetyttää myös tämä YVA-menettely, jos ja kun alueelta löydetään jotain miinuksia, niin ne ilmeisesti ohitetaan olankohautuksella ja muodon vuoksi kirjoitetaan pari lausetta raporttiin. Tässäkin tapauksessa kauhaneva ja -lampi miinoitetaan ympäriltä myllyillä, siinäpä saa myllyille pyörillä tietokoneen näytöllä paikkoja jotta ne sulautuu ympäristöön, teerien elinympäristöä häiritsemättä. Onko YVA-raportin tilaaja ja maksaja tuulivoimapuisto-yhtiö? Jos näin on niin eikö silloin ole "pässi kaalimaan vartijana" ?

Pajukoski II sähkönsiirtovaihtoehdot ovat naurettavuuden huippu, etenkin tämä SVE 3B, läpi kylän halkova ilmalinja, oletteko tosissanne? Tämä jos mikä kertoo linjan suunnittelijoiden ammattitaidosta, tai paremminkin sen puutteesta. Voi niitä muuttolintuparkoja jotka seilaavat Evijärven peltoaavan ja Mällinevan väliä.

Pajukoski II tuulipuisto asukaslehdessä kaupunginjohtaja ja OX2 hankevastaavat kilvan kehuvat hankeen taloudellisia plussia hiilinielupropagandaa unohtamatta. Toki kiinteistövero tulee, mutta työllisyys vaikutukset ovat minimaalisia paikallisille, lähinnä 2-3 kuukauden maansiirtoyriyksen murskeralli. Käsittääkseni tämänkin tuulivoimayhtiön omistaa ulkomainen sijoitusrahasto, ei heitä kiinosta muu kuin rahavirta omaan taskuun, viis siitä mihin myllyt tulevat ja kenen elämään vaikuttavat.

Jos tämä hanke tämmöisenään toteutuu kertoo se Ylivieskan kaupungin ylimielisyydestä muita lähi-seutujen asukkaita kohtaan.

Vastine: Kirjataan mielipide tiedoksi. Alueella maastokäyntejä ovat tehneet mm. biologit ja arkeologi YVA:n selvitysten yhteydessä. Kaavan laadinta tukeutuu YVA:n tuloksiin. YVA:n kustannuksista vastaa tuulivoimapuistoyhtiö. YVA:n sisältöä valvoo yhteysviranomaisena Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus.

Ensimmäisen Suomessa tehdyn tutkimuksen mukaan tuulivoimaloilla ei ole ollut vaikutusta asuin-kiinteistöjen hintoihin. Suomen Tuulivoimayhdistyksen tilaamaan ja Finnish Consulting Groupin (FCG) sekä Taloustutkimuksen tekemään tutkimukseen valittiin eri puolilta Suomea kuntia, joihin on rakennettu tuulivoimaa vuosien 2012 ja 2021 välisenä aikana. Kooste selvityksestä on luettavissa osoitteessa: <https://tuulivoimayhdistys.fi/media/tuulivoima-ja-asuin kiinteistöjen-hinnat-2022-1.pdf>

Hankkeen taustaa, tarvetta ja eri osapuolten tavoitteita on kuvattu kaavaselostuksen luvussa 4.1.

Kaavan hyväksymisestä päättää Ylivieskan valtuusto.

Ryhmä E

Tuulivoimaloiden vaikutus omaan ympäristöön

Pajukoski II tuulivoimalat sijoittuvat meidän kotimme suurien maisemaikkunoiden suuntaa, jonne aurinko laskee. Voimalat tulevat näkymään häiritsevästi kaikkina vuorokauden/vuoden aikoina. Myös makuhuoneen maisemaikkunat ovat suunnattu samaan suuntaa. Ilta–aurinko laskee meiltä katsottuna voimaloiden taakse, jolloin välkevaikutus on pahin mahdollinen. Pimeään aikaan voimaloiden huomiovalot näkyvät häiritsevästi.

Olemme rakentaneet kotimme maaseudun rauhaan ja maisemaan. Toteutuessaan voimalat tulevat pilamaan idylliin. Olemme jyrkästi vastaan koko hanketta, koska se tulee vaikuttamaan niin negatiivisesti asuinolosuhteisiin.

Tulemme vaatimaan korvauksia meille aiheutuneesta haitasta, mikäli hanke toteutuu!

Vastine: YVA:n yhteydessä on tehty näkyvyys-, melu- ja varjostusmallinnukset sekä 15 havainnekuva valokuvakuvasovitteina. Näkymäalueanalyysi esittää myös lentoestevalojen näkymisen. Kahdeksan tunnin varjostusvaikutus vuodessa ylittyy neljässä laskentapisteessä. Vaikutuksia valo-olosuhteisiin on kuvattu kaavaselostuksen luvussa 6.10.3.

Leppälä-Lahdenperän kyläyhdistys

Tuulivoimaloita / kaavaa koskeva lausunto

Sievissä on kunnan toimesta valmisteilla tuulivoimastrategia, jossa on tarkoitus määritellä, miten Sievissä toimitaan tuulivoimahankkeissa. Tuulivoimastrategia on tarkoitus saada valmiiksi kevään 2023 aikana. Kuntalaiset, Kyläneuvosto ja osa valtuutetuista ovat tehneet aloitteen, että ennen strategian valmistumista Sievissä ei edistetä yhtään tuulivoimahanketta. Kyläneuvosto on antanut lausunnon strategiatyöryhmälle, jossa todetaan, että Sievissä ei tule edistää mitään muita tuulivoimahankkeita, kuin niitä, jotka on osoitettu tulevassa maakuntakaavassa kyllä-alueiksi tuulivoimalle. Leppälä-Lahdenperän kyläyhdistys on samaa mieltä Pajukoski II hankkeesta, että sitä ei tule kaavoittaa tulevaa maakuntakaavaa vastaan. Pajukoski II hankkeen yhdeksän eteläisintä myllyä on sijoitettu tulevan maakuntakaavan ei-alueelle. Ylivieskan kaupungin tulee huomioida

kaavoituksessaan jo nyt tuleva maakuntakaava ja jättää alueen eteläinen osa kaavoittamatta. Elykeskuksen tehtävänä on hankkeen valvojana varmistaa, että kaikki lait ja asetukset tulevat täytettyinä ja huomioituksi tässä hankkeessa. Perustuslain 2 luku (perusoikeudet) 6 momentti (yhdenvertaisuus) ”Ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella”. ’Miten tämä perustuslain kohta toteutuu, jos Lahdenperän kylän asukkaiden maisema, luontoarvot ja kiinteistöjen arvot romahtavat tulevan tuulivoimapuiston myötä? Samoin voidaan kysyä, kuinka toteutuvat saman lain momentit 15, 17 ja 20? Nythän suurin osa tuulivoimapuiston tuottamasta sähköstä tullaan käyttämään Etelä-Suomessa ja kuitenkin tuotannosta aiheutuvat haitat tulevat meille. Kaiken lisäksi lain-säädäntö mahdollistaa tuulivoimapuiston rahavirtojen siirtymisen eurooppalaisten sijoittajien haltuun, ilman verojen maksua Suomeen. Taas kerran kaikki haitat jäivät meille paikallisille ja hyödyt valuvat muualle.

Vastine: Sievin kunnan [www-sivujen](http://www.sivujen) mukaan tuulivoimaohjelma on etenemässä valtuuston hyväksymiskäsittelyyn alkuvuodesta 2024, ehdotus oli nähtävillä 5.12.2023 - 15.1.2024. Pajukoski II - osayleiskaavan suhdetta maakuntakaavoitukseen on käsitelty selostuksen luvussa 6.1.4.

Kaavoittaja itse toteaa, että sähkönsiirtolinjaksi on valittu eteläisin vaihtoehto, jotta Ylivieskan asutus voi laajentua Latvalantien suuntaan. Koko laajuudessaan toteutuva Pajukoski II tuulivoimapuisto ja sen sähkönsiirto tulee estämään Lahdenperän kylän kehittymisen lähes täysin. Samalla esitämme, että hankkeessa oleva V2 vaihtoehto 9 eteläisintä myllyä vaihdetaan vastaamaan tulevaa maakuntakaavaa ja puisto toteutetaan ns. pohjoisena vaihtoehtona Pajukoski I puiston itäpuolelle Kauhalammen ympäristöön. Siinäkin tapauksessa vähimmäisetäisyys Lahdenperän asutukseen tulee olla vähintään 5 km. Kaikista mallinuksista ja selvityksistä huolimatta olemme Lahdenperällä joutuneet toteamaan, että mitkään luvatut meluvaikutukset eivät ole toteutuneet Pajukoski I osalta, joten emme usko, että ne tulevat toteutumaan myöskään Pajukoski II hankkeessa. Nykyisellään Pajukoski I puiston 3Mw myllyistä, joiden kokonaiskorkeus on 240 m kantautuu ääni tietyissä olosuhteissa 5 km asuinrakennusten sisälle asti (tietyt sijainnit). Pajukoski I puiston äänet kuuluvat ulkona pahimmillaan yli 8 km päähän, joten melumallinuksissa on isoja puutteita suhteessa todellisuuteen. Lainkirjain ei ehkä ylity miltään osin, mutta on täysin kohtuutonta saada naapurikaupungin tuulivoimapuistosta kyseinen meluhaitta omaan kotiin, kun kyseisestä puistosta ei ole käytännössä mitään höyryä meille haittojen kärsijöille. Meitä alueen asukkaitahan ei kiinnosta se, että mallinnus on tehty jonkun tietyn standardin mukaan tietyllä ohjelmistolla, jos ja kun se ei kättele todellisuuden kanssa missään kohtaa. Syyt kohtaamattomuuteen on varmastikin puutteellisissa lähtötiedoissa (alueen erityispiirteiden mallinnus ei onnistu), tai sitten mallinnukset on tarkoituksella tehty näyttämään siltä, että päättäjät voivat päättää, kun lain kirjain ei ylity.

Äänen etenemisestä meidän paikallisissa olosuhteissamme antaa jonkinlaisen kuvan sekin, että Sievin kirkonkello kuuluu Lahdenperän alueella, vaikka etäisyyttä kirkkoon on vähintään se kolme kilometriä. Lahdenperällä ei yöllä ole taustamelua käytännössä ollenkaan ilman tuulivoimaa ja öisin Ylivieska-Sievi välisen maantien liikennekin on todella vähäistä. Liikenteen melusta ei oikeastaan voida edes puhua, sillä se on käytännössä niin hetkellistä, että se ei muodostu häiritseväksi meluksi, edes päivisin (vaikka ajoneuvojen määrä on yli 3000 ajoneuvoa vrk). Tuulivoiman osalta asia on toisin, niistä lähtevä ääni on erittäin epämiellyttävää, kun se jatkuu ja jatkuu, niin kauan kunnes tuulen suunta muuttuu tai tuuli tyyntyy kokonaan. Näistä mahdollisesti tulevista haitoista tulemme vaatimaan kiinteistöjen arvonalenemisista täydet korvaukset Ylivieskan kaupungilta, joka toimillaan

mahdollistaa tuulivoimarakentamisen liian lähelle asutusta. Ely-keskus on omalta osaltaan myös mahdollistamassa tätä liian lähelle asutusta rakentamista. Ely voi valvovana viranomaisena määrätä tuulivoimapuistolle, sellaiset ympäristöehdot, että hanketta ei ole enää taloudellisesti järkevää toteuttaa liian lähelle asutusta ja luonnon kannalta liian haavoittuvaan ympäristöön. Arvon alentumiskorvaukset tullaan tekemään eurooppalaisten tutkimusten pohjalta. Suomessa on tehty yksi ainut nollatutkimus tuulivoimarakentamisen vaikutuksista kiinteistöjen arvoon, joten sitä ei voida huomioida mitenkään. Kyseisen tutkimuksen on tilannut Suomen tuulivoimayhdistys, joten sillä ei ole minkäänlaista uskottavuutta. Saksasta, Tanskasta, Ruotsista ja Ranskasta löytyy tutkimuksia, joissa on todettu kiinteistöjen arvojen tippuvan 15–45 %, kun tuulivoima puisto on rakennettu kymmentä kilometriä lähemmäksi kiinteistöä. Joten korvausvaatimukset tulevat olemaan 45 % kiinteistöjen arvosta ennen tuulivoimarakentamista (Pajukoski I). Koska eurooppalaiset sijoitusyhtiöt ovat tulossa meidän asuin ympäristöön, on kohtuullista, että meille myös maksetaan eurooppalaisella mittapuulla kiinteistöjen ym. omaisuuden arvon alenemat.

Vastine: MRL 39.3 mukaisesti yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa. Hankkeen vaikutuksia on selvitetty ja arvioitu YVA:n yhteydessä, johon kaava tukeutuu.

Jos epäilee sallittujen melutaso-ohjeiden ylittävän tai muuten kokee haitan kohtuuttomaksi, voi olla yhteydessä kunnan ympäristönsuojelusihteriin tai aluehallintovirastoon. Ympäristöviranomaisten tehtävänä on valvoa ympäristönsuojelulain noudattamista ja käsitellä ympäristöön liittyviä valituksia. Ilmoituksessa voi tuoda esille häiriön lähteen, milloin haitta on havaittavissa ja miten se koetaan.

Lähtökohtaisesti kaavat laaditaan siten, että ympäristöluvalle ei pitäisi olla tarvetta. Mikäli haittaa kuitenkin todetaan, tehdään ympäristölupamenettely. YVA:aa ja kaavaa varten on omat lakinsa, ympäristölupamenettely on eri lainsäädännön alla. Jos kohtuutonta haittaa todetaan, voi ympäristöviranomaisen edellyttää ympäristöluvan hakemista. Ympäristöluvassa voidaan määrätä tuulivoimaloiden toiminnan valvomisesta, säätämisestä ja / tai seurantamittauksista.

YVA-raportissa tunnistetaan paljon asioita, jotka tuodaan myös suhteellisen hyvin raportissa esille, mutta johtopäätöksissä / vaikutusten arvioinnissa on selkeää vähättelyä tuulivoimaloiden vaikutuksesta kaikkeen. Kokonaisuutena vaikutusten arvioinnissa näyttää kuitenkin aina kokonaistaloudelliset syyt ja Euroopan ilmastotavoitteet ajavan paikallisten luontoasioiden, ihmisten ym. arvojen ylitse. Alueen erityispiirteitä ei haluta tuoda esille riittävällä tavalla. Koko hankealueen ympäristö on todella tasaista ja myllyt vaikuttavat hyvin laajalle alueelle (myllyt näkyvät helposti yli 50 km päähän selkeillä keliolosuhteilla varsinkin öisin). Kaikkien alueen tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutuksia ihmisten elinympäristöön ei ole riittävästi kartoitettu. Mihin ilmansuuntaan alueen asukkaille jää se suunta, jossa ei ole näkyvillä tuulivoimaloita? Mikä muu rakentaminen on vaikuttanut ihmisten elinympäristöön maaseudulla yhtä paljon, kuin nykyinen tuulivoima rakentaminen? Lyhyt vastaus edelliseen on, ettei mikään rakentaminen ole muuttanut ympäristöä näin rajusti ja vieläpä visuaalisesti ja äänellisesti. Mitkä tämän rakentamisen vaikutukset tulevat olemaan pitkällä aikavälillä alueella asuviin ihmisiin ja luonnon eläimiin? Kuka kantaa vastuun ja miten? Korulauseet raporteissa ei pelasta yhtään ihmistä, eikä eläintä. Oikeanlaiset päätökset ja käytäntöön tulevat tuulivoima rakentamisen rajoitteet sen sijaan mahdollistavat turvallisen ja viihtyisän elinympäristön tulevaisuudessa ihmisille ja eläimille.

Pajukoski II puistohankkeen vaikutukset Lahdenperän kylän asukkaiden oman kyläympäristön virkistyskäyttöön muuttuvat rajusti ja paljon. Tässä kohtaa / käytettävissä olevassa YVA-raportissa ei ole mainintoja Lahdenperän kevyenliikenteen väylästä, vireillä olevasta Frisbee golf -radasta ja laavusta Kumpon harjulle. Lisäksi alueen metsästysmahdollisuudet ja metsästyksen virkistysarvot muuttuvat luonnonrauhan kadotessa. Tokihan se luonnonrauha on osittain jo menetetty Pajukoski I -hankkeen takia. Tietysti sama luonnonrauhan häviäminen koskee kaikkea luontoon liittyvää tekemistä, kuten marjastus, sienestys, valokuvaus, retkeily, umpihanki hiihto ym.

YVA-raportissa kohdassa 9.2.1 Yhdyskuntarakenne ja maankäyttö, asutus ja väestö -kohdassa on Sievin osalta selkeä asiavirhe. Sievin väestö ja varsinkin lapsiperheet asuvat tasaisesti jakaantuneena Sievin kaikilla kylillä Kiiskilä / Karjula, Jokikylä, Järvikylä, Kirkonkylä / Haikola, Lahdenperä / Leppälä (sisältää Heusan), Jyrinki, Vanhakirkko / Markkula, Asemakylä / Korhonen, Kukonkylä (sisältää Huhtalan).

YVA-raportin kohtaan 9.3.17 Muinaismuistot ja arkeologiset löydöt kohtaan mainittakoon, että Kiu-runkankaan arkeologisten kaivausten 2017–2022 perusteella on todennäköistä, että koko Evijärven alueen rannat ja saaret ovat kivikautisia asuinpaikkoja, joita ei ole tutkittu, kartoitettu tai arvioitu juurikaan. Suunniteltu sähkönsiirtoreitti SVE 3 kulkee osin Evijärven kuivatulla osalla. Evijärven aluerajaus oli ainakin alkuperäisessä kartta-aineistossa todella pieni verrattuna sen todelliseen kokoon eli nykyiseen Evijärven viljelyalueeseen verrattuna.

Vastine: Kirjataan tiedoksi, selvitetään ja korjataan kaavan ehdotusvaiheessa.

Kohta 9.8 Linnusto

Tuulivoimahankkeen päivitetty Muuttolintujen pääreitit -selvitys 2022 eroaa YVA-raportissa olevasta aineistosta. Kurjen osalta Sievi sekä Iso ja pieni mällineva kuuluvat päivitetyn aineiston perusteella päämuuttoreitille ja se tulee hankkeessa huomioida. Lisäksi alueen erityispiirteisiin kuuluu se, että kurjet yöpyvät Iso ja Pikku Mällinevan (paikallisesti vain Mällineva) natura-alueella ja ne siirtyvät aamuisin ruokailemaan Evijärven peltoaukealle ja palaavat jälleen yöksi Mällinevalle. Tätä päivittäistä liikennettä jatkuu päivittäin siihen asti, että kurjet lähtevät Etelään. Lintujen muuttoliikenne alkaa elokuussa ja päättyy syksystä riippuen syys- tai lokakuussa. Kurkien seassa samaan aikaan muuttomatkalla ovat hanhet (ainakin metsä- ja valkuposkihanhia). Syksyn viimeiset muuttajat ovat yleensä joutsenet ja nekin tekevät samoin ruokailun ja yöpymisen suhteen. Tuo päivittäinen siirtymä tapahtuu todella kapealta alueelta Mällinevalta Lahdenperän kautta järviaukealle. Kaikki mahdolliset lentoesteet muuttolintujen reitillä ovat niille todella vaaraksi. Ruokailulennot tapahtuvat todella matalalla, toki kelistä ja muista olosuhteista riippuen. Kaikkien muuttolintujen määrä vaihtelee vuosittain, mutta määrä vaihtelee 150–2000 kurkeen. Keväällä määrät ovat pienempiä ja toki pysähdysaika on todella paljon lyhyempi. YVA-raporttiin on ilmeisesti tehty laskentoja syksyllä 2022. Kurjet tosin lähtivät tänä syksynä poikkeuksellisen aikaisin Etelään. Joten jos maastolaskenta on toteutettu syykuun puolenvälin jälkeen, niin kurkien havaittu määrä on todella pieni.

Muuttolintujen lisäksi Lahdenperällä ja Mällinevan alueella elää / liikkuu todella monia haukkoja, joista osa uhanalaisia (Ruskosuohaukka, Niittyhaukka ja Sinisuohaukka). Osa uhanalaisten haukkojen havainnoista itsellä on tosin jäänyt kertaluontoisiksi. Lisäksi alueella asuu pöllöjä ja lepakoita ja monia harvinaisikin lintuja. Mällinevalla vierailee, pesii todella paljon eri lintu lajeja joista osa uhanalaisia esim. Lapinsirri. Kaikkienensa linnustoselvitykset näyttävät tässä kohtaa todella pintapuolisilta ja kiireellä tehdyiltä. Itse tänä syksynä n.70 h metsällä kulkiessa ei kaikkia lajeja ole vielä vastaan

tullut, joita kuitenkin yleensä vuosittain alueella näkee, joten maastossa vietetty aika on varmasti suhteessa havaintojen määrään.

Muut eläimet. Hankealueella on nähty ja tavattu kaikkia Suomen suurpetoja vuosittain. Havainnot eivät ole yksittäisiä sattumia vaan toistuvia tapahtumia. Havainnot ovat näkö ja jälki havaintoja, joiden perustella on pääteltävä, että hankealue kuuluu niiden reviirille. Tulevan tuulivoima puiston alueella ja sen lähiympäristössä asuu lähes kaikki Suomen luonnossa elävät eläimet noiden suurpetojen lisäksi (Hirvi, Metsäpeura, Metsäkauris jne.). Osa alueen eläimistä on uhanalaisia ja sen vuoksi niiden elinympäristö tulisi säilyttää nykyisellään / muuttumattomana.

Vastine: Linnustovaikutuksia on käsitelty YVA-selostuksen luvussa 13 ja eläimiä luvussa 14, joihin tukeutuvat kaavaselostuksen luvut 6.7 ja 6.8. Tiedot tarkistetaan ja tarvittaessa korjataan kaavan ehdotusvaiheessa.

Sähkönsiirtoa / kaavaa koskeva lausunto

Sievissä on kunnan toimesta valmisteilla tuulivoimastrategia, jossa on tarkoitus määritellä, miten Sievissä toimitaan tuulivoimapuistojen sähkönsiirtolinjojen suhteen. Sievin kyläneuvosto on tehnyt aloitteen strategiatyöryhmälle, että kaikissa tuulivoimahankkeissa Sievin kunnan alueella kaikki sähkönsiirto tulee toteuttaa maakaapelointina. Kyläneuvosto on kunnanhallituksen perustama toimielin, jossa on Sievin kaikkien kyläyhdistysten edustus. Sähkönsiirtolinjan kulkureitin maanomistajille tulee maksaa kunnallinen korvaus menetetyistä maista. Kunnallinen korvaus ei ole valtion perushinnoittelumekanismiin mukainen korvaus sähkönsiirtolinjoille. Tuulivoimapuisto tarvitsee toimivan sähkönsiirtolinjan tuottaakseen tulosta osakkeen omistajilleen, joten sähkönsiirtolinja on osa tuulivoimapuistoa ja sitä myöten täydessä korvausvelvollisuudessa sähkönsiirtolinjan kulkureitin maanomistajille.

Hankesuunnitelmassa oleva sähkönsiirtolinja SVE3 kulkee poikittain muuttolintujen kulkureittiin nähden Lahdenperän kylän kohdalla. Muuttavat kurjet, hanhet ja joutsenet kerääntyvät Evijärven järvikuiviolle levähtämään ja kokoamaan suurempia parvia syksyisin ja keväisin. Nämä peltoaukealla / järvellä ruokailevat muuttolinnut lentävät yöpymään Mällinevan natura-alueelle ja aamun tullessa palaavat ruokailemaan järviaukealle. Tästä, johtuen päivittäin lentävien lintujen määrä on todella suuri ja linnut lentävät todella matalalla molempiin suuntiin. Lintujen reitille ei voi, eikä saa rakentaa millään perusteella sähkönsiirtolinjaa ilmalinjana Lahdenperän / Heusan alueelle.

Pajukoski II puisto ja sen sähkönsiirto SVE3 ilmalinjana toteuttaen estää käytännössä koko Lahdenperän kylällä uudisrakentamisen ja asumisen laajentumisen. Sievissä asutus on jakautunut elinvoimaisille kylille. Sievin kylien elinvoimaa ja kehittymistä ei voi eikä saa estää Ylivieskan kaupungin kaavoitus ja sen mahdollistama teollisuusrakentaminen.

Vastine: Maakaapeloinnin hyviä puolia ovat, että ne vähentävät metsähakkuita ja luonnonmaise- man häiriötä. Maakaapelointi myös parantaa sähköverkon luotettavuutta ja vähentää sähkökatkok- sia. Maakaapeloinnin ongelmia ovat kalleus ja suuremmat sähkön häviöt kuin ilmajohdoissa. Sähkö- magneettiset kentät voivat myös olla haitallisia.

Maanmittauslaitoksen mukaan voimajohtoalueen lunastettavan omaisuuden omistaja saa taloudel- lisista menetyksistään täyden korvauksen. Myös se, jolta ei ole lunastettu omaisuutta, voi saada korvausta kärsimästään vahingosta tai haitasta (https://www.maanmittauslaitos.fi/sites/maanmit- tauslaitos.fi/files/voimajohtoalueen_lunastus_202008_3.pdf)

Ilmalinjat vievät paljon maa-alaa ja voivat estää yhdyskuntarakenteen laajentumista. Sähkönsiirtovaihtoehtojen vaatimia maa-aloja on esitetty kaavaselostuksen luvussa 6.6.3 (ilmastovaikutukset).

Löytyn kyläyhdistys

VAIKUTUKSET MAANKÄYTTÖÖN

- *Uuden Maakuntakaavan valmistelu on käynnissä. Siinä suunnitellun Pajukoski II alueen eteläosaa ei ole luokiteltu Tuulivoima-alueeksi. Tuulipuiston kaavoitusta ei tulisi aloittaa ennen uuden kaavan valmistumista.*

Vastine: Kaavan suhdetta maakuntakaavaan on käsitelty selostuksen luvussa 6.1.4.

- *Jos Tuulipuisto toteutuisi, sähkönsiirto tulisi miettiä mahdollisimman tarkasti. Ylivieskan kaupunginhallitus on linjannut päätöksessään, että sähkönsiirto tulisi toteuttaa aina, kun mahdollista maakaapeloinnilla.*

Vastine: Maakaapeloinnin hyviä puolia ovat, että ne vähentävät metsähakkuita ja luonnonmiesman häiriötä. Maakaapelointi myös parantaa sähköverkon luotettavuutta ja vähentää sähkökatkoksia. Maakaapeloinnin ongelmia ovat kalleus ja suuremmat sähkön häviöt kuin ilmajohdoissa. Sähkömagneettiset kentät voivat myös olla haitallisia.

- *Metsäpalstat ovat alueella osittain kapeita. Jos linjauksia ei mietitä/ suunnitella tarkasti, voi jonkun metsänomistajan palsta mennä kokonaan maakaapelin/ 50 m leveän avolinjan/ilmajohdon alle. Sähkönsiirtolinjaus tulisi jättää mahdollisimman kauas järvistä/ lammista.*

Vastine: Sähkönsiirtovaihtoehtoja on tässä vaiheessa tutkinnassa useampia. Linjaukset ovat yleispiirteisiä, lopullinen linjaus tarkentuu rakennussuunnittelun yhteydessä.

- *Jos sähkönsiirto tehtäisiin avolinjana/ ilmajohdon avulla, jouduttaisiin hakkaamaan talousmetsää n. 50 m leveästi xx km. Paljonko menetämme hiilinielua? Kuka sen kompensoi? Metsänomistaja/ maanviljelijä?*

Vastine: Sähkönsiirtovaihtoehtojen vaatimia maa-aloja on esitetty kaavaselostuksen luvussa 6.6.3 (ilmastovaikutukset).

VAIKUTUKSET MAISEMAAN JA MERKITTÄVIIN MAISEMA-ALUEISIIN/KULTTUURIHISTORIAAN

- *Hankealue sijoittuu Keski-Pohjanmaan jokiseutu- ja rannikko -alueeseen. Korkeat tuulivoimalat tulevat pilaamaan upean Kalajokilaakson peltomaisema-alueen, kulttuurimaiseman.*
- *Löytyntien ja Sievintien varrella on perinteistä nauhamaista "kyläraittia". Tämän näkymän tuulivoimalat tulevat pilaamaan. Osa suunnitelluista tuulivoimaloista tulee huomattavan lähelle asutusta.*
- *Ylivieskan seurakunta on ansiokkaasti suojellut metsäalueen Törmäjärven läheisyydessä. Lisäksi hankealueen itäpuolella n. 0,7 km etäisyydellä sijoittuu Miestenmäen valtakunnallisesti arvokas moreenimuodostuma. Törmäjärven ympäristö on muutenkin arvokasta ulkoilu- ja maisema-alueita upeine siirtolohkareineen, "Pienois Lapiksikin" kutsuttu alue. Tämä maisema muuttuu/ vaarantuu oleellisesti hankkeen myötä. Törmäjärven ympäri kiertää luontopolku.*
- *Hankealueen keskiosaan sijoittuva Kauhaneva on merkitty Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavaan luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeäksi suoalueeksi. Se tulisi olemaan*

täysin saarrettu tuulivoimaloilla. Entäpä, jos syttyy tulipalo rakennustyömaalla (vrt. Mutkalammin tuulipuisto), koko kuiva kangasmetsä palaa poroksi ja siinä samalla vaurioituu arvokas suoalue. Tuulivoimalat haittaisivat myös ns. kulolentoja ja palojen havainnointi ilmasta käsin olisi haasteellisempaa.

Vastine: Vaikutuksia maisemaan ja rakennettuun kulttuuriperintöön on käsitelty kaavaselostuksen luvussa 6.2.

Yleensä kulolentoja lennetään noin 30–150 metrin korkeudessa. Voimaloiden lapojen yltäessä jopa 300 metrinkorkeuteen on lentokorkeutta kasvatettava merkittävästi, mikä haittaa toimintaa. Huoltotiet nopeuttavat kuitenkin paloauto-jen pääsyä lähelle palopesäkkeitä ja huoltotiet toimivat palokatkoina.

MELUN JA VARJON VILKKUMISEN VAIKUTUKSET

- Suunnitellut tuulivoimalat tulisivat jo niin lähelle Junnoperän, Leppisen ja Löytynperän taloja, ettei ainakaan välke -haitoilta vältytä. Ainakin Mäkelän mäellä olevat talot sijaitsevat niin korkealla, että 300 m korkeat myllyt tulisivat näkymään suoraan terassille.

Vastine: Vaikutuksia on käsitelty selostuksen luvussa 6.2 (maisema). Kahdeksan tunnin varjostusvaikutus vuodessa ylittyy neljässä laskentapisteessä. Vaikutuksia valo-olosuhteisiin on kuvattu kaavaselostuksen luvussa 6.10.3.

VAIKUTUKSET IHMISTEN TERVEYTEEN, ELINOLOIHIN JA VIIHTYVYYTEEN

- Hankealueella tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsee ylivieskalaisittain paljon järviä/lampia, Törmäjärvi, Valkialan järvi, Lampinjärvi, Mustolan lampi, Latvalampi jne. Arvokkaita maakunnallisia maisema-alueita. Maastoon on talkoilla merkitty ja kunnostettu esim. polkujuoksuverkosto ("seitsemän lammen kautta"). Se on alueellisesti ahkerassa käytössä ja vuosittain järjestetään polkujuoksupahtuma, Ylivieska Trail Run. Törmäjärven ympäri kiertävä luontopolku on alueen asukkaiden ykkös luontokohde useine laavuineen. Hankealueen pohjoisosaan sijoittuu latureitti (kaupungin, seurakunnan ja yksityisten maanomistajien maalla), jonka kulkua jouduttaisiin varmasti muuttamaan.

Nämä edellä mainitut luontokohteet ja liikuntareitit eivät saa millään muotoa olla uhattuna, jos hanke etenee!

Vastine: Vaikutuksia ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen on käsitelty kaavaselostuksen luvussa 6.10. Vaikutustenarviointi perustuu YVA:aan.

YHTEISVAIKUTUKSET MUIDEN HANKKEIDEN KANSSA

- Hankealueella tai sen läheisyydessä on jo toiminnassa Ylivieska Pajukoski I, Jakoistenkalliot ja Saarenkylä. Yht. **27 voimalaa**.
- Tuulivoimahankkeet alle 15 km Tuppuraneva, Urakkaneva, Koiraneva, Verkasalo, Hirvineva, Tuomiperä, Vasama, Puutikangas. Yht. **min. 72 voimalaa**.
- Tuulivoimahankkeet 15-30 km Toholampi-Lestijärvi, Hangaskurunkangas, Mutkalammi, Kaukasenneva, Kaukasen laajennus. Yht. **min. 180 voimalaa**.

Yhteisvaikutusten arviointi on ehdottoman tärkeää! Onko se mahdollista?**Tulemmeko tulevaisuudessa olemaan tuulivoimaloiden ympäröimiä joka puolelta!**

Vastine: Yhteisvaikutuksia on käsitelty kaavaselostuksen luvussa 7. Kaavan luonnosvaiheessa yhteisvaikutusten arviointi tukeutuu YVA:ssa tehtyyn yhteisvaikutusten arviointiin.

Henkilö X

On merkityksellistä huomioda, että alueen pohjoisosiin painottuu kaupungin yksi merkittävimpiä virkistysreittejä sekä enää harvoja rauhalliseen ja hiljaiseen virkistäytymiseen mahdollisia alueita. Erityisesti on huomioitava, että alueelle sijoittuu myös luo-1 –merkitty luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä suoalue. Hankerajaus ei ole voimassa olevan maakuntakaavan mukainen.

Kauhanevan pohjoispuoli tulisi jättää pois suunnittelusta, erityisesti sen vaikutusten osalta vapaa-ajan kuntoilu/retkeily-yhteyteen sekä latuyhteyteen Joonaalasta Huhmarkalliolle. Ulos liikkumaan lähtevät asukkaat eivät odota pääsevänsä tuulivoimaloiden läheisyyteen, varsinkaan niistä aiheutuvan melun eikä näköhaittojen vuoksi. Tuulivoima-alueet ovat ihmisten oloihin vaikutuksia aiheuttavia energiantuotanto-alueita - eivät vapaa-ajan vieton alueita. Asukkaat hakevat luonnon rauhaa ja hiljaisuutta liikkueessaan em. yhteydellä sekä alueella, joka on erityisen suosittu ja käytetty yhteys Ylivieskassa. Tästä syystä vaikutukset olisivat merkittävän haitallisia ja ne turmelevat vaikutusalueellaan luonnonrauhan, varsinkin koska korvaavia ylläpidettyjä yhteyksiä ei kaupunkikeskustan läheisyydestä löydy. Toissijaisesti, hankkeen osalta, tulee vaikutuksia arvioida erityisesti edellä mainittujen seikkojen näkökulmasta kohdistuen virkistykseen ja reitistöihin, meluun sekä maisemavaikutuksiin. Vaikutukset tulee arvioida hankkeen osalta sekä sen lisäksi erikseen myös yhdessä Pajukoski I hankkeen kanssa.

Edellä mainituilta osin hanke ei yksin, eikä yhdessä Pajukoski I hankkeen kanssa, edistä valtakunnallisten alueidenkäytön tavoitteita elinvoimaisen luontoympäristön eikä luonnonvarojen osalta.

Esitetyn hankkeen kannalta tulee vakavasti miettiä uuden vaihtoehdon laatimista, joka olisi voimassa olevan maakuntakaavan mukainen ja painottuisi Pajukoski 1 hankkeen kehittämiseen sen eteläpuolella ja Kenkänevalla mukailten alkuperäistä voimassa olevaa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan tuulivoimamerkintää. Tämä myös siksi, että käynnissä olevan maakuntakaavan laadinnassa esitetty aluerajaus perustuu paikkatietoon perustuviin karkeisiin analyysihin, eikä niissä ole huomioitu tai hyödynnetty tarkempaa kartoista tai tietokannoista puuttuvaa paikallista hiljaista osaamista ja tietoa, kuten mm. virkistyskäyttö, polkureitistöt tms. Hankkeen osalta tulee edistää vuoropuhelua viranomaisten kesken ja odottaa maakuntakaavoituksen etenemistä, jossa tulee painottaa alkuperäisen tv-merkinnän mukaista suunnittelua.

Vastine: Yhdyslatu Joonalasta Huhmariin kulkee hankealueen pohjoisosassa, suunniteltujen voimaloiden pohjoispuolella. Reitin linjaus ja tuulivoimaloiden sijoituspaikat sovitetaan jatkosuunnittelussa yhteen niin, että reitin virkistyskäyttö voi jatkua nykyisen kaltaisena. Hanketoimija on sopinut reitin siirrosta maanomistajan Ylivieskan seurakunnan kanssa.

Kaavaselostuksen vaikutustenarviointi tukeutuu YVA:n yhteydessä tehtyihin selvityksiin ja vaikutustenarviointiin. Suhdetta maakuntakaavaan ja valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin on käsitelty luvussa 6.1. Yhteisvaikutuksia käsittelee luku 7.

Henkilö W

Katsoin kaaviota kaupungin verkkosivuilta ja en siitä kyllä ymmärtänyt yhtään mitään. Meillä on metsätila xxxx. Olemme luonnonsuojelijoita ja meidän metsään ei yhtään ainoata tuulimyllyä saa sijoittaa.

Joku vuosi sitten suostuimme, että kaupunki saa laittaa metsäämme kulkemaan ulkoilureitin, nyt se saa riittää kaupungille meidän metsistä.

Vastine: Pyritään panostamaan asiakirjojen selkeyteen.

Ryhmä O

Halutaan tietää, kohdistuuko yleiskaava jakamattomaan kuolinpesään kuuluva metsäkiinteistö xxxx. Ei haluta, että sille rakennetaan vastoin tahtoa tuulivoimaloita, huoltoteitä, maakaapeleita, sähköasemia tai mitään muitakaan koneita tai laitteita.

Vastine: Kiinteistö ei sijoitu kaava-alueelle, sinne ei olla osoittamassa mitään rakenteita. Varjostusvaikutus on alle 8 tuntia vuodessa, melu jää pääosin alle 40 dB.

Olemme saaneet Ylivieskan kaupungilta 29.9.2022 päivätyn kirjeen, joka käsittelee Pajukoski II tuulivoimapuiston rakentamiseen liittyvää maanomistajien kuulemistä. Ylivieskan kaupunki on valmistelemassa ympäristövaikutusten arviointia ja osayleiskaavaa Pajukoski II tuulivoimapuiston rakentamista varten.

Pajukoski II tuulivoimapuistohanke on alun perin käsittänyt suunnitelman 28 tuulivoimalan rakentamisesta. Myöhemmin rakennettavien tuulivoimaloiden määräksi on ilmoitettu 9-18 tuulivoimalaa ja niiden korkeudeksi 300 metriä. Lisäksi rakennetaan mm. huoltoteitä ja 110 kilovoltin voimajohto, jolla sähkö siirretään tuulivoimapuistosta sähköverkkoon. Toisaalta rakennettavien tuulivoimaloiden määrä ja niiden sijainnit noin 2000 hehtaarin alueelle ovat edelleen avoimia. Ts. tuulivoimaloiden rakentamissuunnitelmat muuttuvat ajan kuluessa.

TM Voima Pajukoski II Oy on halunnut tehdä maanomistajien kanssa tuulivoimaloiden suunnittelua, rakentamista ja ylläpitoa varten siirtokelpoisia maanvuokrasopimuksia. Mainittu yhtiö olisi halunnut tehdä mm. maanvuokrasopimuksen, joka kohdistuisi lähes puoleen xxx-nimisestä kiinteistöstä, kiinteistötunnus xxxxxx. xxx-metsäkiinteistö Ylivieskassa kuuluu isämme xxxx jakamattoman kuolinpesän varoihin ja sen pinta-ala on vain xx hehtaaria.

Koska omistamamme xxx-metsäkiinteistö jää laadittavana olevan osayleiskaavan alueelle, niin meillä on oikeus esittää näkemyksemme, mielipiteemme ja vaatimuksemme oikeusvaikutteisesta osayleiskaavasta. Liitteestä no 1 käy ilmi tuulivoimayhtiön meille 18.12.2020 lähettämä kartta suunnitellusta tuulivoimapuistoalueesta.

Emme hyväksy vapaaehtoisesti Pajukoski II tuulivoimapuiston oikeusvaikutteisen osayleiskaavan vahvistamista omistamaamme xxx-metsäkiinteistöön Ylivieskassa. Emme myöskään hyväksy tuulivoimaloiden, huoltoteiden, huoltoalueiden, maakaapeleiden, sähköaseman, sähkölinjan ja muidenkaan laitteiden tai rakennelmien rakentamista xxx-metsäkiinteistölle.

Vaadimme, että kaikki tuulivoimalat rakennetaan vähintään 750 metriä kauemmas Karikangas-kiinteistön rajoista. Karikangas-metsäkiinteistöstä ei saa jäädä osaakaan tuulivoimalaitoksen ns. tuulenottoalueelle. Emme salli Ylivieskan kaupungin tai tuulivoimayhtiön rakentavan mitään, kuten

teitä, sähköverkkoja, tms. omistamallemme metsäkiinteistölle taikka käyttävän omistamiamme metsäteitä.

Muistutuksen perustelut

Tämän muistutuksen perustelut käyvät pääosin ilmi tämän kirjelmän liitteestä no 2. Liite no 2 on 4.1.2021 päivätty kirje, jonka xxx jakamattoman kuolinpesän osakkaat ovat lähettäneet tuulivoimayhtiö TM Voima Pajukoski II Oy:lle. Oheisessa liitekirjeessä no 2 olemme esittäneet yksityiskohtaiset tiedot, näkemyksemme, mielipiteemme ja vaatuksemme sekä niiden perustelut tuulivoimapuiston oikeusvaikutteisen osayleiskaavan laatimisesta ja tuulivoimalaitosten rakennusluvan myöntämisestä.

Kuntien toteuttamiin yhteiskunnallisiin energia-, tie- ja vastaaviin infrastruktuurihankkeisiin on aikaisempien vuosikymmenten kuluessa otettu jo liiankin paljon maatilatalouskiinteistöjen osia, jotka kuuluivat edesmenneille vanhemmillemme ja kuuluvat nyt vanhempiemme jakamattomien kuolinpesien varoihin.

Liitteessä no 2 on kuvattu yksityiskohtaisesti tähän mennessä vanhempiemme jakamattomien kuolinpesien maaomaisuutta rasittaneet yhteiskunnalliset infrastruktuurihankkeet. Haluamme pitää edelleenkin Ylivieskassa sijaitsevan metsäkiinteistömme metsätalouden käytössä, joten emme luovuta sitä elinkeinotoiminnan käyttöön.

Emme luovuta enää mitään maa-alueita tai niiden osia vapaaehtoisesti uusiin infrastruktuurihankkeisiin lähes ilmaiseksi vuosikymmenten ajaksi. Tämä velvollisuus kohdistuu tällä kertaa muihin Ylivieskan kaupungissa oleviin maanomistajiin. Emme myöskään hyväksy tuulivoimaloiden rakentamisella pilattavan asuin- ja elinympäristöjä, maisemaa, luontoa sekä linnuston ja muun eläimistön tuhoamista vuosikymmenten ajaksi.

Vastine: Ko. kiinteistön kautta n. 300 metrin matkalta on suunniteltu kunnostettava huoltotie. Kyseessä on olemassa oleva metsätie, joka levennettäisiin ja perusparannettaisiin voimaloiden osien kuljettamista hankealueelle varten. Muita hankkeen rakenteita ei olla suunniteltu kiinteistön alueelle. Tien kunnostaminen voi sen nykytilasta riippuen edellyttämään jonkin verran sen levennystä. Huoltotie on jatkossa kaikkien käytettävissä ja sitä huolletaan ympäri vuoden voimaloiden kunnossapitoa varten. Huoltotiestä on etua myös ko. kiinteistön käyttäjille.

Suunnitellut voimalat sijoittuvat yli 750 m:n etäisyydelle ko. kiinteistöstä. Hankkeen toteuttaminen ei vaikuta kiinteistön käyttämistä metsätalouden harjoittamiseen. Kunnostettava tie auttaa liikennöintiä.

Muita näkökohtia

Kuntien ja kaupunkien kiinteistö- ja muiden verotulojen tarve ei voi olla tuulivoimaloiden rakentamisen perusteena. Kuntalaisia ei kohdella tällöin tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti, koska maatuulivoimaloiden sijainnista syntyvät rasitteet kohdistuvat vain harvoihin yksityisiin maanomistajiin.

Maatuulivoimaloiden tuottaman sähkön määrä vaihtelee suuresti sään mukaan, joten energiantuotanto on tehotonta tuulettomina päivinä. Jos tuulivoimaloita kaikesta huolimatta rakennetaan, ne pitäisi kaikki rakentaa Pohjanlahteen taikka muille merialueille. Merellä puhaltava tuuli pyörittää tuulivoimaloita paljon varmemmin kuin sisämaan tuulet. Samalla myös vähenevät tuulivoimaloiden tuottamat haitat ihmisten terveyteen, asuinympäristölle ja eläimistölle.

Sähköä voidaan tuottaa hyvin muillakin tavoilla kuin maatuulivoimalla. Sähköä voidaan tuottaa merituulivoimalla, vesivoimalla, kivihiehellä, maakaasulla, öljyllä, hakkeella, aurinkoenergialla, ydinvoimaloilla ja pienydinvoimaloilla. Työ- ja elinkeinoministeriössä on valmisteilla uusi ydinenergialaki, jossa huomioidaan myös pienydinvoimaloiden rakentaminen (Helsingin Sanomat 18.10.2022).

Suomessa on meneillään paljon merituulivoimapuisto-, maatuulivoimapuisto-, ydinvoimala- ja pienydinvoimaloiden rakennussuunnitelmia ja rakennushankkeita. Esimerkiksi Porin edustalle rakennetaan Tahkoluodon merituulivoimapuiston laajennushanke. Lisäksi ruotsalainen Eolus-yhtiö suunnittelee yhteensä 3500 megawatin merituulivoimalahankkeita Porin ja Merikarvian edustalle Selkämerelle. Nämä merituulivoimalahankkeet tunnetaan nimillä Wellamo ja Tuulia, ks. liite no 3.

Ylivieskassa ja naapurikunnissa on meneillään suhteettoman paljon tuulivoimaloiden rakentamissuunnitelmia ja jo valmistuneita rakennushankkeita. Esimerkiksi vuonna 2021 oli rakenteilla Kalajoelle 83, Pyhäjoelle 53, Kajaaniin 41, Haapajärvelle 24, Pyhäjärvelle 15, Sieviin 15 ja Lestijärvelle 72 tuulivoimalaa. Jos joka kuntaan Suomessa rakennetaan lukuisia maatuulivoimaloita, niin samalla tuhotaan suuri osa metsätaloutta harjoittavista maatiloista. Kuntien velvollisuutena on edistää kaikkia elinkeinoja tasapuolisesti, eikä hankaloittaa päätöksillään kenenkään harjoittamaa elinkeinoa.

Merituulivoimalat ovat sähkön tuotannossa tehokkaampia kuin maatuulivoimalat. Yksittäinen merituulivoimala tuottaa sähköä kaksinkertaisen määrän verrattuna samankokoiseen maatuulivoimalaan. Näin ollen Ylivieska ei ole sopiva paikka tuulivoimaloiden rakentamiselle. Pajukoski II maatuulivoimalat ovat sähköenergian tuotannossa teholtaan heikkoja ja tarpeettomia. Sen vuoksi niiden rakentamista varten ei tule vahvistaa osayleiskaavaa, eikä niille pidä myöntää rakentamislupaa.

Ilmoittaminen osayleiskaavan hyväksymisestä

Pyydämme, että meille ilmoitetaan kirjallisesti, kun Ylivieskan kaupunginvaltuusto on tehnyt päätöksen Pajukoski II -tuulivoimapuistoa koskevan osayleiskaavan hyväksymisestä. Tieto pyydetään lähettämään xxx:lle tämän kirjelmän yläosassa mainittuun osoitteeseen.

Vastine: Kirjataan tiedoksi. MRL 67 mukaisesti kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä ilmoitetaan viipymättä niille kunnan jäsenille sekä muistutuksen tekijöille, jotka kaavan nähtävillä ollessa ovat sitä kirjallisesti pyytäneet ja samalla ilmoittaneet osoitteensa.

Henkilö Z

Emme hyväksy OX2 Oy:n suunnitelmaa tuulivoimahankkeesta koskien Pajukoski II ja suunnitelmaa sähkön siirtolinjasta SVE3b.

Suunnitelmassa sähkönsiirtolinja kulkisi meidän tontin läheisyydessä sekä Lahdenperän kylän asutuksen läpi. Siirtolinja kulkisi kylän kevyenliikenteen väylän sekä alueelle suunnitellun virkistys/kuntoreitin yli.

Siirtolinjan alueella kulkee myös muuttolintujen pääreitit. Kauan Lahdenperällä asuneena ja muuttolintuja seuranneena, tiedän, mistä puhun.

Sähkönsiirtolinja SVE3b ilmalinjana estää /tuhoaa käytännössä koko Lahdenperän kylän kehityksen muista haitoista puhumattakaan. Ei ole oikein, että me täällä asuvat saamme kärsiä kaikista haitoista, joita ovat mm. melu, asuntojen arvojen aleneminen, luonnonrauhan menettäminen, alueen metsätysmahdollisuuksien menetys jne. hyötyjen mennessä muualle!!!

Suunniteltua sähkönsiirron vaihtoehtoa SVE3b ei tule toteuttaa Lahdenperälle!! On varmaan muitakin vaihtoehtoja? Ei voi olla oikein, että sähkönsiirtolinjaksi on valittu eteläinen reitti, jotta Ylivieska voisi laajentua!!!

Tuulivoimaloita koskeva

Voimalat ovat liian lähellä asutusta!! Vähimmäisvaatimus Lahdenperän asutukseen tulee olla 5 km. Voimaloille olisi parempi vaihtoehto esim. (V2), jotta tuo em. etäisyys asutukseen toteutuisi.

Vastine: Kirjataan mielipide tiedoksi.

Ryhmä P

Emme tule hyväksymään Pajukoski 2 osallistamis- ja arviointisuunnitelmassa olevaa ehdotusta SVE 3b sähkönsiirtolinjana. Myös SVE 3a on poissuljettu. Lisäksi erityisesti SVE 3b tulisi suunnitelmassa kulkemaan aivan Vanhankirjon kylän kupeella. Alueella on kulttuurihistoriallista maisemaa ja muuseoviraston suojelemia rakennuksia sekä pohjavesialuetta ja vedenottoja. Alueen pelloilla pysähtyvät levähtämään suurina joukkoina joutsenet ja hanhet. Sähkölinjat vaarantaisivat muuttolinnut tutulla lentoreitillä. Avarille kulttuurihistoriallisille peltomaisemille on jo tuotettu viidestä suunnasta näkyvin tuulivoimaloin riittävän suurta haittaa.

Asutus on elinvoimaista ja vireää. Suunnitellun linjan SVE 3b alueella on elinkeinonsa metsä- ja maataloudesta saavaa maanomistajaväestöä. Edellytyksiä elämiseen ei saa näin virheellisellä linjasuunnitelmalla viedä. Kylällä on myös matkailumajoitusta ja lomailijoiden halukkuus vuokrata lomaajaksi yöpymisiä tulisi vähenemään mikäli kylän laidalla kulkee sähkönsiirtolinja. Samalla vaarannetaan tämänkin yrittäjän elinkeino runsaslukuisen maa- ja metsänomistajakunnan lisäksi.

Myös harrastustoiminta on aktiivista SVE 3b suunnitelman alueella. Riistakanta on hyvä, joten metsästysharrastus on erittäin aktiivista. Myös lenkkeilyreitteinä alueen metsäautotiet ovat suosittuja. Sähkölinjahakkuut veisivät riistakantaa alas ja myös harrastustoiminnalta pohjan.

Tuulivoimalat ja verotulot tulevat Ylivieskan alueelle, joten emme huoli sähkölinjahaittoja Sieviin!

Tässä pitää tarkastella ensisijaisina vaihtoehtoina sähkönsiirtoon pääosin Ylivieskan oman kunnan alueella kulkevaa sähkölinjaa SVE 1a Raudaskylän kautta Uusnivalan linjaan.

Vastine: Kirjataan tiedoksi.

Ryhmä K

ALUKSI

Pajukoski II tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) sekä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) yleisötilaisuudessa Ylivieskan kaupungintalolla 17.10.2022 ilmeni, että esitellyssä YVA:sta puuttui ja oli mainitsematta Huhmarlammen rantakaava-alue loma-asukkaineen, siis toistakymmentä loma-asuntokiinteistöä sekä kaupungin virkistysalue, jotka sijaitsevat alle 2 km etäisyydellä Pajukoski 11:n pohjoisosan tuulivoimaloiden suunnitelluista lähimmistä sijaintipaikoista (Tiivistelmä, Hankealueen ja sen ympäristön kuvaus kohta Maankäyttö ja kaavoitus, kaksi viimeistä kappaletta). Tieto lisättiin yleisössä läsnä olleen ottaessa asian esille. Kun suunniteltujen tuulivoimaloiden koko on kasvanut vuodesta 2015, jolloin se oli 230 m sitten vuoteen 2018, jolloin oli 280 m, ja nyt syksyllä 2022 varaudutaan vaikutusten arvioinnissa 300 metrin korkuisiin, on selvää, että tilanne on aiempaa vielä huonompi Huhmarlammen loma- ja virkistysalueella.

Ylivieskan kaupunki on tietoinen jo 1980-luvulla hyväksytystä Huhmarlammen (käytetään myös nimeä Lampinjärvi) rantakaavasta ja alueelle rakennetuista loma-asunnoista. Tällaisen tiedon jäämistä pois OAS:sta ja YVA:sta voi pitää tuottamuksellisena – varsinkin, kun YVA menettelyjä on tarkasteltu jo v. 2015 ja v. 2018 sekä nyt syksyllä 2022, jolloin asia korjattiin vasta tilaisuuteen tulleen kehotuksesta. Vaikuttaa, että aiempina vuosina annettuihin muistutuksiin ei olisi paneuduttu vakavasti.

Yleisenä huomiona voi todeta, että tuulivoimaloiden lähivaikutusalueen tarkastelu on ollut ylimalkaisempaa kuin lähivaikutusalueelta ulospäin olevien alueiden, joita on tarkasteltu hyvinkin seikka-peräisesti - aina "Siliäkallioon" hakattuja vuosilukuja myöten.

Vastine: Lampinjärven rantakaavan läheisyys ja sisältö on tuotu OAS:ssa esille ja käsitelty myös YVA:ssa sekä kaavaselostuksessa.

LUONTONÄKÖKULMA

Suunniteltu Pajukoski II tuulivoimapuisto sijoittuu yhdelle Ylivieskan parhaalle ihmistoimien aiheuttamista häiriöistä vapaalle ja monipuoliselle luontoalueelle. Alue lähialueineen on erinomainen erävaellukseen retkeilyreitteineen, nuotio- ja yöpymispaikkoineen sekä antaa hyvät mahdollisuudet luonnonrauhan kokemiseen; eläinten ja luonnon äänien tarkkailuun. Alueella on monipuolinen eläimistö; mm. kanalintujen ja kurkien soidin- ja pesimisalueet, havaintoja on myös karhuista, susista, ahmoista ja ilveksistä.

Tuulivoimalat ja niiden sekä huolto- ja metsäteiden rakentaminen häiritsee pesintää ja aiheuttaa eläinten siirtymistä muualle. Matti Strömmerin havaintoja muutoksista linnustoon Kauhanevan ympäristössä 2000-luvun alusta alkaen, Pajukoski I ja uusi metsätiestö: Kurjet, hanhet, joutsenet muuttivat isossa määrin muuttoreittiä - pesimään jäi vähemmän. Teerien noin sadan yksilön soitimet puoliintuivat jne.

Alueella on jääkauden muodostamia poikkeuksellisen suurilohkareisia louhikkoja ja "pirun peltoja", moreeniharjanteita, suuri Kauhaneva, rämeikköjä, suokeitaita pikku lampareineen ja lampia. On myös hyvää marjastus- ja metsästysseutua.

VAIKUTUS VAPAA-AJAN ASUMISEEN HUHMARLAMMELLA

Suurin haitta Huhmarlammen ympäristön (Lampinjärven) vapaa-ajan asumiselle tulisi Pajukoski 11:n pohjoisosan laitoksista, varsinkin itäisimmistä, jotka on merkitty jopa alle kahden km etäisyydelle Huhmarlammen ranta-asutuksesta (on syytä ottaa huomioon jo nykyiset tuulivoimaloiden suojaetäisyysuositukset ja määräykset sekä lisäksi on ennakoitava mahdolliset muutokset niihin; VTT:n ja STM:n). Vähiten haittaa aiheutuisi Huhmarlammen suuntaan Pajukoski 11:n eteläosan viidestä itäisimmästä tuulivoimalaitoksesta.

Haittavaikutuksia olisivat:

- *tuulivoimalaitosten näkyminen maisemassa*
- *siipien varjovälke (iltapäivällä aurinko paistaa Huhmarlammelle pitkään suunniteltujen pohjoisosan laitosten suunnasta)*
- *lentoestevalojen näkyminen valosaasteettomassa yömaisemassa*
- *äänihäiriö (vallitsevat tuulensuunnat ovat lounaan, lännen ja luoteen suunnasta, eli pääasiassa suunniteltujen pohjoisosan laitosten suunnasta)*

YHTEENVETO

PAJUKOSKI II tuulivoimapuisto on sopimaton kyseiseen ympäristöön luonnon sekä vapaa-ajan käytön ja -asumisen näkökulmasta.

Vastine: Hankkeen vaikutuksia on selvitetty ja arvioitu YVA:ssa, johon kaava tukeutuu. Yli 40 dB:n melu- tai yli 8 tunnin/vuosi varjostusvaikutukset eivät yllä Lampinjärvelle. Pohjoisen osan voimat näkyisivät Lampinjärvelle. Lampinjärven laavulta on tehty havainnekuva (kuvasovite).

Ryhmä L

Kantamme Pajukoski II tuulivoimakaavoitukseen on **kielteinen**, emme hyväksy kaupungin suunnittelemaa kaavahanketta missään muodossa. Eli kun tuulivoimaloita ei rakenneta, niin sähkönsiirtoon ei tarvita.

Perustelut:

Vaikka voimaloiden paikkoja on vähän muutettu edelliseen 2018 kannanottoomme nähden, suunnitelma on vain **heikentänyt tilannettamme**. Joitain edellisessä kannanotossamme esitettyjä asioita on kyllä otettu huomioon, mutta niitä on **käytetty juuri meitä vastaan**, mm. suunnitelmassa rakentaa **sähkönsiirto avolinja** juuri järvemme päädystä (300 m mökistä) ja **muuttaen tuulivoimaloiden paikkoja** niin, että ne **näkyisivät entistä enemmän** loma-asunnollemme ja vielä suurempina.

Koska voimat olisivat korkeampia, niin vaikutusten arviointi tulisi tehdä myös sen mukaisesti. Voimat asettuisivat juuri Valkialanjärven taakse **päivä ja ilta-auringon** puolelle ja entistä häiritsevämässä suunnassa. **Välke- ja varjovaikutukset** olisivat todennäköisiä. Nykyisten Pajukoski I voimaloiden kohina kuuluu nytkin aika-ajoin järvelle, niin mikä mahtaisi olla äänivaikutus tässä suunnitelmassa.

Kotimme tontin rajalla n. 50-100 metrin etäisyydellä talostamme Löytynperällä on **Pajukoski I kaapelilinja jo rasiitteena maillamme**. Sievin **Jakoistenkallion** tuulivoimat **näkyvät kotipiiriimme**. Ne tulivat viime talvena meille täytenä yllätyksenä. Ne näkyvät isoina peltoaukealla kotimme läheisyydessä, missä meillä on tapana liikkua vapaa-aikanamme. Lisäksi melko varmasti **Urakkanevan hanke** tulisi myös näkymään kotipiiriimme.

Olisi **kohtuutonta** meitä kohtaan, jos Pajukoski II hanke toteutuisi.

Sivulla 6 OAS:ssa on mainittu maisemavaikutusten ulottuvan 2-3 kilometrin päähän, mutta YVA aineistossa kuitenkin on jätetty iso osa Lampinjärven ja Valkialanjärven loma-asunnoista pois. **Asutus ja väestö** arvioissa on annettu harhaanjohtavaa tietoa vaikutuksista asutukseen ja loma-asuntoihin rajaamalla alue 2,5 kilometriin. Kun katsoo Lampinjärven aluetta, missä on olemassa myös ranta-kaava, on jätetty laskuista pois juuri järven vastarannan loma-asunnot, sekä Valkialanjärven loma-asunto, näissä maisemavaikutukset olisivat huomattavasti suuremmat, kuin järvien toisella puolella. Yva aineisto vähättelee vaikutuksia asutukseen. Rakennukset kyllä näkyvät kartoissa, mutta varsinaisessa sanallisessa arvioinnissa ne on sivuutettu.

Paitsi, että kaupunginjohtaja mainostaa nykyistä Pajukoski II sijoittelua 2018 ideamme pohjalta siten, että kaupungilla täytyy olla laajenemismahdollisuus, sama laajenemismahdollisuus täytyy olla myös niin maaseudulla, kuin loma-asutuksellakin. Onko Ylivieskan kaupungin tarkoitus autioittaa maaseutu ja loma-asutusalue?

Ylivieskan kaupunki toimii epäjohton mukaisesti ympäristönsuojelussa. Vireillä on soiden ennallistamista ja Pylväsojan kunnostusta. Pajukoski II:n suunnitelmat sotivat tätä vastaan, alue on laaja 2000 ha ja sen alta tultaisiin raivaamaan suuret alueet. Lisäksi voimajohtojen alta kaadettaisiin isot määret puustoa ja Kauhaneva jäisi keskelle tuulivoima-alueetta.

YVA-suunnitelmassa mainitaan, että alueen korkeimmat kohdat ovat sen keskiosassa, mikä takaa sen, että **maisemavaikutukset** ovat entistä suuremmat. Vuoden 2015 suunnitelmaan nähden voimalakokoja on kasvatettu 230 metristä (pyyhkäisykorkeus) jopa 300 metriin. Valtava on vaikutus Kalajokilaakson kulttuurimaisemaan kymmenien kilometrien etäisyydelle. Ylivieskassa on meneillään ainakin kuusi eri tuulivoimahanketta, **saartaen** koko Ylivieskan alueen. Nämä alueet kattavat ainakin 5540 ha, ison osan Ylivieskan **metsien pinta-alasta** (Pajukoski 2000 ha, Tuomiperä 850 ha, Urakkaneva 570 ha, Vasama 1520 ha, Koiraneva/Verkasalo 600 ha ja Hirvineva?). Nämä kaikki alueet tulisivat kehystämään Ylivieskaa ja sen jälkeen ei voitaisi enää puhua arvokkaasta kulttuurimaisemasta.

Pajukoski II:n vaikutusalue ulottuu laajalle Ylivieskan jo muutenkin vähäisten järvien maisemaa piilaamaan. **Ylivieskan järvistä olisi noin puolet** Pajukoski II:n vaikutusalueella (Törmäjärvi, Lampinjärvi, Valkialanjärvi, Latvalampi, Mustolan järvi, Kauhalampi, Jonaalanlampi, Häränsilmä) Tämä määrä on yli puolet Ylivieskan järvistä/lammista.

Etäisyytenä asutukseen mainitaan, että kaksi kilometriä riittää, niin on otettava huomioon, että voimalakorkeus on huomattavasti vuoden 2015 alkuperäisiä suunnitelmia korkeampaa. Myös etäisyydet asutukseen pitäisi ainakin tuplata.

Ylivieskan kaupungin kannattaisi myös katsoa tulevaisuuteen. Kotona-messujen yhteydessä haastateltu Ylivieskan kaupungin maanmittausinsinööri kertoi, että luontoa lähellä olevat tontit varataan ensimmäisenä. Tulevaisuudessa ovat **tuulivoimattomat kunnat vetovoimaisia** kuntia. Jos Ylivieskan suunnitelma nykyisen mukaisesti toteutuisi, niin tulevaisuudessa **Ylivieska olisi muuttotappio kunta**. Kukaan ei halua katsella oman kotinsa ikkunasta pyöriviä tuulivoimaloita, tai pimeässä killottavia **punaisia lentoestevaloja maaseudulla**.

Myös Ylivieskan olisi pitänyt oppia jotain Kalajoen Mutkalammin tuulivoimatyömaalla tapahtuneesta metsäpalosta, sekä öljyvuodosta Kannuksessa Mutkalammin tuulivoimalassa. **Palotorjunta** Pajukosken alueella tulisi olemaan vähintäinkin yhtä haastavaa, kuin mitä oli Kalajoella. Lisäksi palavaa tuulivoimalaa ei nyky menetelmin kyetä sammuttamaan.

Maailman poliittinen tilanne on räjähdysherkkä. Nykyisin ei ole enää juurikaan näkynyt sotaharjoituskoneita alueellamme, lieneekö syynä yhä lisääntyvä tuulivoima. Lisäksi on aina vaarana, että vieras valtio haluaa vahingoittaa infraamme (tuulivoimalat ja sähkönsiirto), kuten se nyt tekee Ukrainassa.

Tulevaisuuskuva **talousmetsien** ennallistamisesta EU:n uusissa ympäristötavoitteissa on huolestuttava. Tuulivoima-alueet vähentäisivät mahdollisesti Ylivieskan laskennallista talousmetsäaluetta. Millaiset mahtavat olla tulevaisuudessa metsänkäyttöoikeutemme omiin metsiimme ja mitä mahtavat tuulivoima-alueet vaikuttaa mahdollisiin EU:n vaatimuksiin, mikäli EU:n suunnitelmat ennallistamisesta toteutuvat?

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihekaavavaluonnos jo itsessään rajoittaisi isoa osaa Pajukoski II:n suunnitellusta voimala-alueesta. Ylivieskan tulisi kunnioittaa tätä, koska varmasti kaavassa on riittävän hyvät perustelut olla rakentamatta tuulivoimaa alueelle.

Alue on isossa **vapaa-ajan käytössä**, lenkkipolut ovat TraiRunin myötä saaneet ihan uuden käyttäjäkunnan. Ihmiset tulevat hakemaan rauhaa ja luonnonläheisyyttä alueelle, ei mitään teollisuusluokan yhä vain suurempia tuulivoimaloita hallitsemaan aluetta. Lisäksi **Huhmarin liikuntakeskus** on saanut uudet kuntoportaat. Näkymä kuntoportaita noustaessa olisi järkyttävä, rakennettavat voimat näkyisivät varmasti alueelle.

Ylivieskan kaupungin ei tulisi lähteä mukaan tuulivoimahuumaan naapurikuntien mukaan. Tämä huuma kestäisi vain 25 vuotta. Ylivieskan tulee pitää voimakkaasti kiinni meidän ainutlaatuisesta ympäristöstämme. Pajukoski II:n alue on liian pieni tuulivoimaloille. **Juuri luonto** on Ylivieskan voimavara ja nähtävyys.

Millaisen Ylivieskan haluamme jättää lapsillemme ja lasten lapsille?

Vastine: Kirjataan mielipide tiedoksi. Hankkeen vaikutuksia on selvitetty ja arvioitu YVA:ssa. Kaavaluonnoksen vaikutustenarviointi perustuu YVA:aan. Luonnosvaiheen jälkeen asetetaan nähtäville kaavaehdotus, josta voi jättää muistutuksia. Kaavan hyväksymisestä päättää Ylivieskan valtuusto.

Henkilö T

Vaihtoehdot

- **VE0:** Uusia tuulivoimaloita ei toteuteta, vastaava sähkömäärä tuotetaan muilla keinoilla.
- **VE1:** Hankealueen pohjoisosaan toteutetaan 9 tuulivoimalaa.
- **VE2:** Hankealueen eteläosaan toteutetaan 9 tuulivoimalaa.
- **VE3:** Hankealueelle toteutetaan 18 tuulivoimalaa.

Ehdotetuille vaihtoehdoille VE1, VE2 ja VE3 ei pidä myöntää ympäristölupaa ympäristöön aiheutuvien kohtuuttomien haittojen ja vaarojen johdosta.

Vastine: Lähtökohtaisesti kaavat laaditaan siten, että ympäristöluvalle ei pitäisi olla tarvetta. Mikäli haittaa kuitenkin todetaan, tehdään ympäristölupamenettely. YVA:aa ja kaavaa varten on omat lakinsa, ympäristölupamenettely on eri lainsäädännön alla. Jos kohtuutonta haittaa todetaan, voi ympäristöviranomaisen edellyttää ympäristöluvan hakemista. Ympäristöluvassa voidaan määrätä tuulivoimaloiden toiminnan valvomisesta, säätämisestä ja / tai seurantamittauksista.

Esitetyn kannanoton perusteluksi seuraavat seikat:

Matalataajuisen kuuloalueen alittavan infraäänien vaikutus on jäänyt kokonaan vaille huomiota. Asiasta on laadittu tutkimus, perustuen johdatteleviin haastattelukyselyihin ja koenukkumisiin tuulivoimalan läheisyydessä. Tutkimus on laadittu ”mittatilaustyönä” tarkoituksena mitätöidä infraäänien haitalliset vaikutukset unohtaen fysiikan perusilmiöt. Tähän hataraan tutkimukseen vedoten tuulivoiman kannattajat vetoavat väistääkseen vastuunsa haittavaikutuksista. Tähän liittyen, mm. eri lähteistä tulevan saman taajuisen säteilyn toisiaan vahvistavan, koherentin, vaikutuksen seurauksena matalataajuisen äänen painevaikutus saattaa nousta vaarallisen korkeaksi. Pahimmillaan tilanne on silloin, kun infraäänien taajuus sattuu resonanssiin kiinteän materiaalin tai biologisen materiaalin ominaisuusvärähtelyn kanssa. Näistä on päässyt tihkumaan julkisuuteen muutamia tapauksia Suomessa, mutta useimmista on vaiettu julkisuudessa, ilmeisestikin vaiennettuja taloudellisin menetelmin. Saksassa tuulivoimarakentaminen on tyrehtynyt lähes kokonaan ja sikäläinen sairausvakuutustoiminto on avannut omat koodit tuulivoiman aiheuttamille terveyshaitoille. Tietojeni mukaan mm. Kiinassa on kehitetty infraääninase, jota on käytetty menestyksellisesti

mielenosoitustilanteissa. Asuessani vakituisesti, 24/7, tuulivoiman haitta-alueella voin todeta kärsiväni haitoista jatkuvasti. Erityisesti tilanne on pahentunut Pajukoski I:n haittojen jälkeen Sievin Jakaistenkallion voimaloiden käynnistyttyä joulukuussa 2021. Oireistani mainittakoon jatkuva kuuloaistin tinnitys, mikä on luonnollinen vastareaktio infraäänille vastameluperiaatteella sekä unihäiriöt. Nukahtamisen jälkeen herään n. kahden tunnin kuluttua, enkä saa unta sen jälkeen. Tällöin aivojen välittäjäaineiden palautumisprosessi jää vaillinaiseksi tai toteutumatta puutteellisen unen REM-vaiheen jäädessä kokonaan pois. Sen seuraukset eivät ole normaaliin ihmisen psyykkiseen kuuluvia. Jos olen poissa kotoani, niin oireet häviävät muutaman vuorokauden kuluessa. Julkisuudessa mainitut oireet on pyritty mitätöimään mm. nosebo-ilmioilla tai selittelemällä asiasta kärsivät jotenkin "ei normaaleiksi". Tämä painostava asenne estää ihmisiä puhumasta tästä avoimesti "leimaantumisen" pelossa. Alan kirjallisuudessa olevien tietojen mukaan infraääneltä suojaava turvaetäisyys on n. 15 km. Edellä esitetyn perusteella tuulivoimatoimijan ja Ylivieskan Kaupungin pitää velvoittaa suorittamaan infraäänien perusteellinen kartoitusmittaus asuinalueellamme erilaisissa sääolosuhteissa mukaan lukien ilman paine, -lämpötila, -suhteellinen kosteus, tuulen suunta ja -nopeus, koska nämä kaikki seikat vaikuttavat matalataajuisen ääniaallon ominaisuuksiin. Lisäksi mainitut tahot pitää velvoittaa taloudelliseen vastuuseen, kun asumismahdollisuutemme turmeltuu ja joudumme hylkäämään asuinpaikkamme.

Lähialueen kiinteistöjen asumismahdollisuuden turvaamisen puolesta

Vastine: MRL 39.3 mukaisesti yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa. YVA:n yhteydessä tehtyjen mallinnusten mukaan melu ei ylitä 40 dB:n ohjearvoa asuin- tai lomarakennusten kohdalla. Infraäänien vaikutuksia on käsitelty YVA:n luvussa 16 ja kaavaselostuksen vastaavassa luvussa 6.10.

Henkilö Ä

Sähkönsiirtoreittiä ei tule toteuttaa SVE1 -vaihtoehtoa eli Raudaskylän taajaman kautta. Mikäli tätä pidetään edelleen vaihtoehtona, tulee koko sähkönsiirtoreitti toteuttaa maakaapelina myös metsäalueiden osalta, kuten Ylivieskan muidenkin kaavoitettujen tuulivoimapuistojen osalta on tehty.

Maakaapeli- ja mahdollisten ilmajohtoreittien osalta tulee ottaa huomioon vaikutukset maanomistajakohtaisesti ja maanomistajan edellytyksiin maa- ja/tai metsätalouden harjoittamiseen, kun kaapeli-/johtoreitti kulkee hänen maansa kautta. Eli vaikutus tulee arvioida erikseen jokaisen tällaisen maanomistajan kohdalla.

Hankkeen etenemisen edellytyksenä tulee olla, että maanomistajien kanssa tehdään vuokrasopimukset sähkönsiirron alle tarvittavista alueista ja, että myös näille maanomistajille tilitetään vuosittain osuus tuulivoimalan tuotosta, kuten tuulivoima-alueen omistajille. Tätä valmistelemaan tulee ottaa kumppaniksi metsänhoitoyhdistys Pyhä-Kala.

Vastine: Maakaapeloinnin hyviä puolia ovat, että ne vähentävät metsähakkuita ja luonnonmiesman häiriötä. Maakaapelointi myös parantaa sähköverkon luotettavuutta ja vähentää sähkökatkoksia. Maakaapeloinnin ongelmia ovat kalleus ja suuremmat sähkön häviöt kuin ilmajohdoissa. Sähkömagneettiset kentät voivat myös olla haitallisia.

Maanmittauslaitoksen mukaan voimajohtoalueen lunastettavan omaisuuden omistaja saa taloudellisista menetyksistään täyden korvauksen. Myös se, jolta ei ole lunastettu omaisuutta, voi saada korvausta kärsimästään vahingosta tai haitasta (https://www.maanmittauslaitos.fi/sites/maanmittauslaitos.fi/files/voimajohtoalueen_lunastus_202008_3.pdf)